

ஆன்மீக இந்தியா கையேடு

ஒரு வழிகாட்டி கோவில்களிலிருந்து, புனிதத்
தலங்களில் மற்றும் வழக்கங்கள்

ஸ்டீபன் KNAPP

JAICO பப்ளிஷிங் ஹவுஸ்

அகமதாபாத் போபால் சென்னை

தில்லி ஹைதராபாத் கொல்கத்தா மும்பை

வெளியிடப்பட்ட Jaico பப்ளிஷிங் ஹவுஸ் மூலம்
ஒரு-2 Jash சேம்பர்ஸ், 7-ஒரு சர் Phirozshah மேத்தா சாலை
கோட்டை, மும்பை- 400 001
www.jaicobooks.com
jaicopub@jaicobooks.com

© ஸ்பென் நப்

கொண்டு ஏற்பாடு
ஸ்பென் நப்
180 Lenox தெரு
டெட்ராப்ட், மிச்சிகன்
48215, அமெரிக்கா

ஆன்முக இந்தியா கையேடு
ஐஎஸ்பிஎன் 978-81-8495-024-3

முதல் Jaico பாதிப்புகள் வெளியிடப்பட்ட: 2009

இந்த எந்தவொரு பகுதியும் வெளியீட்டாளர்களிடமிருந்து
எழுத்துப்பூர்வமாக அனுமதியின்றி, எந்த வடிவத்திலும்
அல்லது எந்த வகையிலும், புகைப்பட நகல், பதிவு
செய்தல் அல்லது எந்தவொரு தகவல் சேமிப்பு மற்றும்
மீட்டெடுப்பு முறைமையும் உட்பட மின்னணு அல்லது
இயந்திரம் புத்தகம் மூண்டும் உருவாக்கப்படலாம்
அல்லது பயன்படுத்தப்படலாம்.

முலம் அச்சிடப்பட்டது

பொருளடக்கம்

அறிமுகம்.	1
பில்கிரிமேஜின் நோக்கம் மற்றும் நன்மைகள்.	5
ரயில்களை எடுத்துக்கொள்வது.	9
எச்சரிக்கையாக இருங்கள்.	10
மோசடிகளைத் தவிர்க்கிறது.	11
தயாராக இருப்பது.	14
ரிஷ்யா அல்லது டாக்ஸி டிரைவர்களுடன் கையாள்வது.	14
CURRENCY EXCHANGE.	15
உணவு முன்னெச்சரிக்கைகள்.	17
வெப்ப ஸ்ட்ரோக் அல்லது வெப்ப வெளியேற்றம்.	17

தனிப்பட்ட மாற்றங்களை எதிர்பார்க்கலாம்.	18
டெம்பிள்கள் எங்களை அனுமதிக்காவிட்டால் என்ன?	18

சி HAPTER 1 கிழக்கு மற்றும் மத்திய இந்தியா முக்கிய புனித இடங்கள் மற்றும் நோபாளத்தின்.	21
---	----

புதுடில்லி.	22
மாதூரா.	29
கோகுவா.	31
பிருந்தாவன.	33
பெரிய	
வ்ரஜமண்டலா.	40
ஆக்ரா.	45
ஃபதேபூர் சிக்ரி.	50
குவாலியர்.	52
ஜான்கி டு ஓர்ச்சா.	53

கஜுராஹோ (அல்லது கஜுராவ்) ஐப் பார்ப்பது.	
. . . . .	54
சித்ரகுட்.	
. . . . .	
59 அலகாபாத் (பிரயாகா).	
. . . . .	
. 61 சும்ப மேலாவின் வர்த்தகம்.	
. . . . .	63
வரணாசி.	
. . . . .	
. . 64 சர்நாத்.	
. . . . .	
. . . . 73 அயோத்தி.	
. . . . .	
. . . . . 74 நைமிசாரண்யா (திருநைமிசாரண்யம்).	
. . . . . 76 கோரக்பூர் / குஷினகர்.	
. . . . . 80 லும்பினிக்கு ச un னலியில் நோலுக்குச் செல்கிறது.	81
பிர்கஞ்சிற்கு ராக்சால் வழியாக நோளத்திற்கு செல்வது.	
. . . . 82 லும்பினி.	
. . . . .	

..... 83 போகாரா.....	
..... 84 முக்தினாத்.....	
..... 85	
காத்மாண்டுக்குச் செல்கிறது.....	
..... 86 காத்மாண்டு.....	
..... 87 ஜனக்பூர்.....	
..... 94 அடுத்து எங்கு செல்ல வேண்டும்?.....	
..... 95	
பாட்னா.....	
..... 95 வைஷ்ணவ்.....	
..... 96 நாலந்தா.....	
..... 96 ராஜ்கூர்.....	
..... 97 பவாபுரி.....	
..... 97 சுயா.....	
..... 97	
போத்சுயா.....	
..... 99 பராபர் ஹில்.....	

.....	
. 100 தியோகர்	
.....	
.... 100 விண்ணூழர்	
.....	
..... 101 கொல்கத்தா	
.....	
..... 102 மாயாப்பூர்	
.....	
..... 104	
ஏகாச்சக்ரா	
.....	
116 ராமகேலி	
.....	
... 119 கங்கா சாகர்	
.....	
..... 120	

ரெமுனா.....	121
ஐகந்நாத பூரி.....	124
புவனேஸ்வார்.....	134
ஸ்ரீ காகுலம் முதல் குடும்பச்சேத்ரா வரை.....	136
விசாகப்பட்டினம்.....	137
நாக்பூர் & ராம கிரி.....	139
விஜயவாடா.....	139
மங்களகிரி.....	141
அகிரிப்பள்ளி.....	144
ஹைதராபாத் & யாதகிரிகுட்டா.....	144
பசாரா.....	145
வாரங்கல்.....	146
பாலம்பேட்டை.....	147
வேமுலவாதா.....	147
ஸ்ரீசைலம்.....	149
அலம்பூர்.....	150
நந்தியால்.....	150
அஹோவலம்.....	150
நெல்லூர்.....	155

திருப்பதிக்குச் செல்கிறது. 155

சி ஹேப்டர் 2 தென்னிந்தியாவின் வரலாற்று புனித தளங்கள்
மற்றும் கோயில்கள்

. 167

திருப்பதி. . . . .
. . . . . 168 திருமல்லா. . . . .

. . . . .
திருபதியைச் சுற்றியுள்ள 170 பிற
டெம்பிள்கள். . . . .
. . . . . 175 கலஹஸ்தி. . . . .

. . . . . 176 சென்னை. . . . .

. . . . .
சென்னை பகுதியில் 177
வார்ப்புருக்கள். . . . .

. 180
திருநெர்மலை. . . . .

. . . . . 180 மங்காடு. . . . .

. 180

திருநின்ரவர். . . . .

. . . . . 180 திருவள்ளூர். . . . .

. 180

திருப்பானி. . . . .

. 180

ஜோலிங்கரைப் பார்க்கிறது.	
.....	180
திருவிதாவெந்தல்.	
.....	
... 181 மாமல்லபுரம்.	
.....	
... 181 திருக்கலிகுந்திரம்.	
.....	
... 182 காஞ்சிபுரம்.	
.....	
... 183 திருவண்ணாமலை.	
.....	
... 188 சிவ லிங்கத்தின் கதை.	
.....	
189 திருக்கோவிலூர் (அல்லது	
திருகோயிலூர்).	
.....	191 AUROVILLE..
.....	
.....	192
திருவந்திபுரம்.	
.....	193
சிதம்பரம்.	
.....	194
சிரீகாவி.	
.....	

198 வைதேஸ்வரங்கோயில் (அல்லது வைதிஸ்வரங்காயில்)	
. . . . . 198 மயூரம்	
. . . . .	
. . . . . 199 சும்பகோணம்	
. . . . .	
. 200	
சங்ககோண்டச்சோலபுரம்	
. 201	
தாராசுரம்	
. . . . .	
202 சுவாமிலாய்	
. . . . .	
. . . . . 202 திருவலம்ஜூலி	
. . . . .	
. . . . . 203 சூரியனர்கோயில்	
. . . . .	
. . . . . 203 திரிபுவனம்	
(திருபுவனம் அல்லது திருபுவனம்)	
. . . . . சும்பகோணம் பகுதியில் 203	
பிற கோயில்கள் 204	
நாச்சியர்கோயில்	
. . . . .	
. . . . . 204 திருச்சரை	
. . . . .	
. . . . . 205 திருவநூர்	
. . . . .	
. . . . . 206 நாகப்பட்டினம்	
. . . . .	
. . . . . 207 திருகண்ணாபுரம்	

.....	
. . . 208 மன்னார்குடி.	
.....	
. . . . . 209 வேதாரண்யம் (தக்ஷிண கைலாசம்).	
. . . . . 211 தஞ்சை (அல்லது தஞ்சாவூர்).	
.....	211
திருச்சிராப்பாலி (டிரிச்சி).	
.....	
212 தாடிகோம்பு.	
.....	
. 217 பல்னி (பலானி).	
.....	
..... 218	

மதுரை.	
..... 218 அலகர்கோயில்.	
.....	
..... 223	
திருப்பரங்குந்திரம்.	
..... 223	
திருமுஹூர்.	
.....	
224 ஸ்ரீவில்லிபுத்தூர்.	
.....	
. 224 திருத்தாங்கல் (திருப்பங்கல்). ...	
.....	
224 ராமேஸ்வரம்.	
.....	
. 226 திருச்செந்தூர்.	
.....	
. . . . 229 ஆறு முருகன்	
கோயில்களுக்கான யாத்திரை.	
..... 230 ஸ்ரீ வைகுந்தம். ...	
.....	
..... 230 திருநெல்வேலி. ...	
.....	
..... 232	
கிருஷ்ணபுரம்.	
.....	

233 கன்னியாகுமரி.	
. . . . .	
. . . . . 234 சுசிந்திரம்.	
. . . . .	
. . . . . 236 திருவத்தூர் (அல்லது	
திருவத்தூர் அல்லது திருவத்தூர்). . .	
. . . . . 237 திருவனந்தபுரம்	
(திருவனந்தபுரம்).	
. . . . . 240 வர்கலா.	
. . . . .	
. . . . . 242 கொல்லம் முதல்	
அமிர்தபுரி.	
. . . . . 243 ஹரிபாட்.	
. . . . .	
. 244	
சங்கனூர்.	
. 244	
அரண்முலா.	
. . . . .	
. 245 சபரிமலை.	
. . . . .	
. . . 245 அலப்புழா.	
. . . . .	
. . . . . 247 எட்டுமனூர்.	
. . . . .	
. . . . . 247 வைகோம்.	
. . . . .	
. . . . . 248 காலடி.	
. . . . .	
. 248	

CRANGANORE.....	
.....	
.. 249 குருவாயூர்.....	
.....	
. . . 250 TRICHUR (அல்லது THRISSUR).....	
.....	251
கரமடை.....	
.....	
252 UDUPI.....	
.....	
..... 253 பூநீங்கேரி.....	
.....	
..... 254 கொல்லூர்.....	
.....	
.....	255

கோகர்ணாவைப் பார்ப்பது	255
மைசூர்	
256 ஸ்ரீரங்கப்பட்டினம்	
259 ஸ்ரீரங்கபெலகோலா	
. . . 259 பேலூர், ஹலேபிட் மற்றும் சோமநாத்பூர்	
. . . . . 260 மெல்கோட் (அல்லது மலாக்கோட் அல்லது மெயில்கோட்)	263
சுப்ரமணியா	
265 பிரிண்டபன் தோட்டங்கள்	
. . . . . 265 பெங்களுர் (பெங்களுர்)	
. . . . . 266 டெங்கனிகோட்டா	
. . . . . 269 பெங்களுரில் எங்கள் சுற்றுப்பயணத்தை முடித்தல்	269

சி ஹேப்டர் 3 மேற்கு இந்தியாவின் முக்கிய புனித இடங்கள் . . . . .
. . . . . 281 தொடங்குதல்

புதுடெல்லியில்	281
கர யி லி	282
ஜெய்ப்பூர்	283
அஜ்மீர் & புஷ்கர்	289
ஓசியான்	292
சித்தோர்கர்	292
உதய்பூர்	293
நாத்வாரா	294
காங்க்ரோலி	297
சர்பூஜி	298
ஏகலிங்ஜி	298
நாக்தா	298
ராணக்பூர்	298
ரிகாப்தியோ	299
MOUNT ABU	299
அஹமதாபாத்	301
அக்ஷர்தம்	303
மொதேரா	304
படான்	304
டகோர்	305
துவாரகா	306

BEYT DWARAKA.....	311
போர்பாண்டர்.....	311
வெராவல் & சோம்நாத்.....	312
ஐனகத் & கிர்னார் ஹில்.....	314
பாவ்நகர் & பாலிதானா.....	315
லோதல்.....	317
பரோடா & மேலும்.....	318
உஜ்ஜெயின்.....	318
போபலில் இருந்து சாஞ்சி மற்றும் விடிஷா வரை.....	324
சாஞ்சி.....	324
விடிஷா.....	325
பும்பேக்தா.....	326
இந்தூர் & மாண்டு.....	326
மாண்டு ஃபோர்ட்.....	327
ஓம்கேஸ்வரா.....	328
அவரங்காபாத் அஜந்தா மற்றும் எல்லோரா கேவ்ஸ்.....	329
அஜந்தா.....	330

எல்லோரா.....	331
வெருல்.....	332
நாசிக்.....	333
பாண்டு லெனா.....	336
தர்யம்பகேஸ்வர.....	336
பராவி.....	339
மும்பை.....	339
கார்லா & பஜா கேவ்ஸ்.....	343
புனே.....	344
அஷ்டவநாயக்க யாத்திரை.....	345
புமாஷங்கர்.....	346
ஷிவ்பூர்.....	346
மகாபலேஷ்வர்.....	346
பண்டார்பூர்.....	347
கோலாப்பூர்.....	350
பிஜாப்பூர்.....	351

படாமியைப் பார்க்கிறது.....	 354
பட்டக்கல்.....	 355
AIHOLE.....	 356
லக்கண்டி.....	 358
தம்பல்.....	 358
ஹோஸ்பெட் & ஹம்பி.....	 359
அனேகுண்டி.....	 365
ஹரிஹாரா.....	 367
தத்திரி.....	 367
பட்டபாத்தி.....	 367
ஸொக்ஷி.....	 369
தம்கூர், சிவகங்கா.....	 370
பெங்குளூர்.....	 370
சி ஹேப்டர் 4 முக்கிய வரலாற்று மற்றும் புனித இடங்கள்	
வட இந்தியாவின்.....	 379
சுக்ரதல் (சுகரா-தாலா & சுக்தூத்).....	.....
..... 380 ஹரித்வார்.....	.....
..... 385 ரிஷிகேஷ்.....	.....
..... 388 டெஹ்ரா டன்.....	.....

.....	391 MUSSOORIE. . .
.....	.....
.....	391 சார் தாம்
.....	கோயில்களைப் பார்க்கப் போகிறது. . .
.....	392
.....	யமுனோத்ரி. . . . .
.....	.....
.....	394 கங்கோத்ரிக்குச் செல்கிறது. . . . .
.....	.....
.....	395 கங்கோத்ரி. . . . .
.....	.....
.....	396 கேதார்நாத்
.....	செல்லும் வழியில். . . . .
.....	400
.....	கேதார்நாத். . . . .
.....	.....
.....	401 பஞ்ச் (ஐந்து) கேதார்
.....	கோயில்களைப் பார்வையிடுதல். . . . .
.....	..... பத்ரிநாத் செல்லும்
.....	வழியில் 403 முக்கிய நகரங்கள். . . . .
.....	404 ஜோஷிமத். . . . .
.....	.....
.....	405 பத்ரிநாத்
.....	(திருவதரியாஹிரம). . . . .
.....	407 மனா. . . . .
.....	.....
.....	410 ஐந்து பத்ரி
.....	கோயில்கள். . . . .
.....	412 தேவா
.....	பிரயாக் (அல்லது DEOPRAYAG). . .

.....

நஹான்.	413
சண்டிகர் மற்றும் வடக்கே செல்கிறது.	414
சிம்லா.	414
மண்டி.	416
குலு.	416
மணாலிக்கு வடக்கே இடங்கள்.	417
மணாலி.	418
மணாலியைச் சுற்றி இடங்கள்.	419
மணாலி முதல் லே வரை.	420
மணாலி முதல் மண்டி அல்லது சண்டிகர் வரை.	422
அமிர்தசரஸ்.	422
தர்மசாலாவுக்குச் செல்கிறது.	426
தர்மசாலா & MCLEOD GANJ.	428
சாம்பா.	434
ஜம்மு.	435
வைஷ்ணோ தேவி.	437
காஷ்மீருக்குப் போகிறது.	440
ஸ்ரீநகருக்கு செல்லும் வழியில் டவுன்கள்.	441

அமர்நாத் செல்கிறார்.....	443
அமர்நாத்.....	444
ஸ்ரீநகர்.....	447
ஸ்ரீநகரைச் சுற்றியுள்ளகூடுதல் தளங்கள்.....	452
இயேசுவின் அருள்.....	காஷ்மீரில் 453
மோஸ்கள்.....	456
ஸ்ரீனிகரிலிருந்து லடாக் செல்கிறார்.....	457
முக்கிய புள்ளி.....	459
ஜான்ஸ்கர்.....	459
லடாக் மற்றும் லெம்பின் கோம்பாஸ் வெஸ்ட்.....	460
LEH.....	464
டவுன்கள் மற்றும் லேனாவின் தெற்கே மொனாஸ்டரிகள்.....	466
மணாலியை விட்டு வெளியேறுதல்.....	469
குருசேத்ரா.....	471
பேக் டு டெல்லி.....	475

சி ஹேப்டரைப் பாக்கிறது 5	மிகப் பெரும் பரிசுத்த தளங்கள், மற்றும் தொலைகோயில்கள்.	
வடகிழக்கு இந்தியா	.....	487
வடகிழக்கு பிராந்தியத்தில் நுழைகிறது.	.....	488
டார்ஜிலிங்.	.....	489
கலிம்பொங்.	.....	491
சிகிமுக்குஅனுமதிகள்.	.....	492
GANGTOK.	.....	492
ரும்டெக்.	.....	494
PEMAYANGTSE.	.....	496
ஃபோடாங் & லாப்ராங் மொனாஸ்டர்ஸ்.	.....	496
TASHIDING MONASTERY.	.....	496
அசாம்.	.....	497
குவாஹதி.	.....	498
அருணாச்சல் பிரதேஷ்.	.....	504
மெகாலயா.	.....	505
திரிபுரா.	.....	505
நாகாலாந்து.	.....	506
மணிப்பூர்.	.....	507

முடிவு. . . . .
. 517

ஒரு PPENDIX ஒரு இந்திய உங்கள் பயணம்
ஏ குறுகிய கையேடுதயாராகிறது. . . . .
. 519

ஒரு பாஸ்போர்ட் மற்றும் 520
நோய்த்தடுப்புக்கள் 520
பட்டியல் 521

ஒரு ஒரு விசாவைப் பெறும்படிக்கிற்பெண்கள் பி குறுகிய

யாத்திரைக்கு பரிந்துரைக்கப்பட்ட
வழிகள். . . . . 525 **ஒரு**

PPENDIX சி புகைப்படங்கள் பற்றி. . . . .
. 527

உதவியாக இருந்த பயண
புத்தகங்கள். . . . .
. . . . . 529 சொற்களஞ்சியம். . . . .

. 533

அட்டவணை. . . . .

. . . . . 549 ஸ்டீபன் நாப் பற்றி. . . . .

559

அறிமுகம்

கிழக்கு தத்துவத்தைப் பற்றி படித்தல் ஒரு விஷயம், ஆனால் கிழக்கு நாடுகளுக்குச் சென்று உண்மையில் அதை அனுபவிப்பது மற்றொரு விஷயம். இந்த அறிவை அவர்களின் வழக்கமான சூழலில் புரிந்துகொண்டு பயிற்சி செய்யும் உள்ளூர் மக்களைப் பார்ப்பது மிகவும் தெளிவானதாக இருக்கும், ஆனால் என்ன நடக்கிறது அல்லது மக்கள் என்ன செய்கிறார்கள் என்பதற்குப் பின்னால் உள்ள காரணங்கள் உங்களுக்குத் தெரியாவிட்டால் அது குழப்பமடையக்கூடும்.

அசாதாரண மாய மரபுகளைக் கொண்ட உலகின் பிற இடங்களைப் போலவே இந்தியாவும் உடல் ரூதியாகவும் மன ரூதியாகவும் தேவைப்படும் நிலமாகும். இந்தியா ஒரு கவர்ச்சியான, அழகான மற்றும் அதிசயமான நாடு, அதன் எந்த அம்சங்களை நீங்கள் பார்க்கிறீர்கள் என்பதைப் பொறுத்து.

அங்கு வாழ்வதும் பயணிப்பதும்
 இனிமையாகவும் உற்சாகமாகவும்
 இருக்கலாம், ஆனால் இது பல
 முயற்சிக்கும் சூழ்நிலைகளையும்
 உங்களுக்கு வழங்க வாய்ப்புள்ளது. இது
 மிகவும் சூடாகவும், உலர்ந்ததாகவும், தூசி
 நிறைந்ததாகவும் இருக்கும். நல்ல உணவும்
 தண்ணீரும் எப்போதும் எளிதாக
 கிடைக்காமல் போகலாம். மேலும்
 வாழ்க்கை நிலைமைகள் மற்றும்
 போக்குவரத்து பெரும்பாலும்
 விரும்பத்தக்கதாக இருக்கும். ஆனால்
 இது ஒவ்வொரு மட்டத்திலும் மொத்த
 அனுபவமாகும்: ஒவ்வொன்றிற்கும்
 இல்லாத ஒரு சோதனை மைதானம். இது
 தூவிரமானவர்களை
 அற்பமானவர்களிடமிருந்து பிரிக்க
 முடியும்; சூப்பர்ஃபி-சியால் மற்றும் உலக
 பார்வை பார்க்கும் சுற்றுலாப்
 பயணிகளிடமிருந்து உண்மையான
 உண்மை தேடுபவர்கள். ஆனால் கிழக்கின்
 ஆன்மீக பாரம்பரியமான இந்தியாவின்
 உண்மையான புதையலை நீங்கள்
 விரும்பினால், நீங்கள் உறுதியாக
 இருந்தால் அதைக் காணலாம். ஆனால்
 எங்கு பார்க்க வேண்டும், எப்படி
 கண்டுபிடிப்பது என்பதை நீங்கள்
 தெரிந்து கொள்ள வேண்டும்.

இந்தியாவுக்குள் நுழையும்போது,
 கொல்கத்தா, மும்பை அல்லது புது தில்லி
 ஆகிய மூன்று இடங்களில் ஒன்றை நீங்கள்
 காணலாம். எந்தவொரு பெரிய நகரத்தையும்
 போலவே, நீங்கள் எங்கு செல்ல வேண்டும்
 அல்லது ஒருவர் எதிர்கொள்ளக் கூடிய
 பல்வேறு சூழ்நிலைகளை எவ்வாறு
 கையாள்வது என்று உங்களுக்குத்
 தெரியாவிட்டால் அவை ஓரளவுக்கு
 அதிகமாக இருக்கும், குறிப்பாக இதுபோன்ற
 வேறுபட்ட கலாச்சாரத்தில். சிலர் இதை மிக

எளிதாக கையாளக்கூடும், மற்றவர்கள் வாழ்க்கை முறையின் வேறுபாடு, “நான் ஏன் இந்த இடத்திற்கு வர வேண்டும் என்று நினைத்தேன்?” என்று கேட்க வைக்கும் என்று மற்றவர்கள் கண்டுபிடிப்பார்கள். அவர்களைப் பொறுத்தவரை, இந்தியா நூண்ட காலமாக நிற்கும் ஒரு நாடாக இருக்கலாம் உலகின் வேறு சில பகுதிகளுக்குச் செல்வதற்கு முன்பு தாஜ்மஹால், ஜெய்ப்பூர் அரண்மனை மற்றும் வேறு சில இடங்களைப் பார்ப்பது. பின்னர் அவர்கள் இந்தியாவுக்கு வந்திருக்கிறார்கள் என்று சொல்லலாம். ஆனால் அவர்கள் உண்மையில் மக்களின் நிஜ வாழ்க்கையை பார்க்கிறார்களா என்பது வேறு விஷயம்.

இந்தியாவுக்கு வருகை தரும் போது, நூங்கள் உலகைப் பார்க்கும் விதத்தை சரிசெய்ய நூங்கள் தயாராக இருக்க வேண்டும். மெதுவாக நகரும் நாடு அது. உதாரணமாக, ரயில்கள் மற்றும் பேருந்துகள் பெரும்பாலும் தாமதமாகின்றன. எனவே நூங்கள் பொறுமை மற்றும் ஏராளமான சகிப்புத்தன்மையைக் கொண்டிருக்க வேண்டும், இல்லையெனில் நூங்கள் புகார் செய்வதற்கு அதிகம் அனுபவிக்கலாம் பார்ப்பது

மற்றும் அங்கு இருக்கும் அழகு மற்றும் அதிசயம் கொஞ்சம். இந்தியாவின் ஆன்மீக கலாச்சாரத்தின் மர்மங்களுக்குள் நூங்கள் நுழைய எதிர்பார்க்கிறீர்கள் என்றால், நகரங்களில் உள்ள வறுமை, அழுக்கு, தூசி, வாசனை மற்றும் நெரிசலான வாழ்க்கை நிலைமைகளுக்கு அப்பால் நூங்கள் பார்க்க வேண்டும்.

உங்கள் மேற்கத்திய வழிகளில் அல்லது குறிப்பிட்ட ஆறுதலின் தரங்களுடன் நூங்கள் இணைந்திருந்தால், சரிசெய்யத் தயாராக இல்லை என்றால், மிகவும் நேர்மையாக, உங்களுக்கு இந்தியாவுக்குச் செல்லும் எந்த வியாபாரமும் இல்லை, குறைந்தபட்சம் நூங்கள் அதன் ஆன்மீக அம்சங்களைத் தேடுகிறீர்களானால் அல்ல. அதைச் செய்ய நூங்கள் உங்கள் காவலரையும் உங்கள் பாசாங்குகளையும் கைவிட்டு, மக்களிடையே, குறிப்பாக வெளியேறி சாதுக்கள் அல்லது புனித மனிதர்களிடையே, அவர்களைப் போலவே பார்க்கவும், தங்கள் வழக்கமான வியாபாரத்தைச் செய்யவும், அவர்களின் கோயில்களுக்குச் சென்று அவர்களின் மத விழாக்களில் கலந்து கொள்ளவும் வேண்டும். நூங்கள் அனைத்தையும் புரிந்து கொண்டாலும் இல்லாவிட்டாலும், உங்களுடைய ஒரு பகுதியை நூங்கள் ஒருபோதும் அறிந்திருக்கவில்லை அல்லது அரிதாக அனுபவித்திருக்க மாட்டீர்கள். நூங்கள் அதனுடன் இணைந்திருக்கலாம், அல்லது நூங்கள் அதனுடன் வீட்டில் இருப்பதை நூங்கள் காணலாம், ஒரு

ஆன்மீக அமைதியை உணர்கிறார்கள், இது போன்றவற்றை நீங்கள் முன்பு உணரவில்லை.

இந்த ஆன்மீக அமைதியைப் பெறுவது உங்கள் நனவை வளர்க்கும் ஒரு விஷயம். நீங்கள் பழக்கமாகிவிட்ட பழக்கவழக்க துணையை-ரியாலிஸ்டிக் சிந்தனை முறைகளிலிருந்து உங்களை நீங்களே விலக்கிக்கொள்ளாவிட்டால் உங்கள் உணர்வு எவ்வாறு உருவாகலாம்? முற்றிலும் புதிய கண்ணோட்டத்தில், வித்தியாசமான மனநிலையிலிருந்து விஷயங்களைப் பார்ப்பதற்காக உங்கள் இயல்பான (அல்லது இது அசாதாரணமானதா?) அன்றாட சிந்தனை வழிகளை நீங்கள் ஒதுக்கி வைக்க வேண்டும். இதுதான் உங்கள் கான்-பயத்தை விரிவுபடுத்துவதும், இருப்பின் உயர்ந்த பகுதிகள் பற்றி அறிந்து கொள்வதும் ஆகும். இது இந்தியாவின் உண்மையான ஆன்மீக பாரம்பரியமாகும். இது உங்களைப் புரிந்துகொள்வதற்கான தனிப்பட்ட உருமாற்றம் மற்றும் வளர்ச்சியின் ஒரு தனித்துவமான செயல்முறையை வழங்குகிறது, பிரபஞ்சத்தில் உங்கள் நிலை மற்றும் உச்சத்துடன் உங்கள் உறவு. எவ்வாறாயினும், கிழக்கு பிலோஸ்-ஓஃபி அல்லது யோகாவின் குறிக்கோள் வெளி உலகத்திலிருந்து தப்பிப்பது அல்லது உங்களைத் துண்டித்துக் கொள்வது அல்ல என்பதை நினைவில் கொள்வோம், ஆனால் அது சுய விழிப்புணர்வைக் கொண்டுவருவது, உங்கள் உண்மையான அடையாளத்தைப் புரிந்துகொள்வது. இந்த கருத்தை அடைந்தவுடன், எந்தவொரு சூழ்நிலையிலும் ஒருவர் ஒருபோதும் அசைவதில்லை. நிச்சயமாக, நீங்கள் இந்தியாவுக்குச் சென்றால், வாழ்க்கையின் இந்த அம்சத்தில் அனைவரையும் துவிரமாக உள்வாங்கிக் கொள்வீர்கள் என்று அர்த்தமல்ல. வேறு எந்த இடத்தையும்

போலவே, பெரும்பாலான மக்கள்
உயிர்வாழ்வதற்கான வேலை, வேலை,
தொழில் அல்லது பணம் சம்பாதிப்பதற்கான
வழிகளில் ஈடுபடுவார்கள். ஆயினும் கூட,
இந்திய மக்கள், பொதுவாக, உலகில் மிகவும்
ஆன்மீக நோக்குடைய மக்கள்.

இந்தியாவின் ஆன்மீகப் பக்கத்தைப்
பார்க்கும் ஒருவரின் முயற்சியில், நூங்கள்
தேடும் எந்த ஆன்மீக அனுபவங்களையும்
அதிகரிக்க, எங்கு செல்ல வேண்டும்,
எதைப் பார்க்க வேண்டும் என்பதை
அறிந்து கொள்வது மிகவும் முக்கியம்.
இயற்கையாகவே, சில இடங்கள்
மற்றவர்களை விட அதிகமாக
வழங்கப்படுகின்றன, மேலும் சில
நகரங்கள் குறிப்பிட்ட மதங்கள் அல்லது
ஆன்மீக பாதைகளுக்கு மிகவும்
புனிதமானவை.

இந்தியாவில் பிருந்தாவன், மதுரா,
மாயாப்பூர், துவாரகா, வாரணாசி, பூரி
போன்ற இடங்களும், கங்கை அல்லது
யமுனா போன்ற நதிகளும் உள்ளன, அவை
உள்ளன, அவை சாதாரண முப்பரிமாண
வழியில் சோதனைக்கு உட்படுத்தப்படலாம்.
ஆனால் இந்த இடங்கள் உயர்ந்த
பரிமாணமான ஆன்மீக மண்டலத்திலும்
இருப்பதாகக் கூறப்படுகிறது. பொருள்
மற்றும் ஆன்மீக ஆற்றல்கள் ஒன்றுடன்
ஒன்று இந்த இடங்கள் உள்ளன என்பதே
இதன் பொருள். ஆன்மீக ஆற்றல்
பிரபஞ்சத்தில் பரவக்கூடும் என்றாலும்,
அத்தகைய புனித ஸ்தலங்களில் அல்லது
தூர்த்தங்களில் அடைவது உயர்ந்த
பரிமாணங்களின் அனுபவங்களையளிகிறது.
இந்த பல பரிமாண அம்சத்தை உணரக்கூடிய
அல்லது அறிந்து
கொள்ளக்கூடியவர்களிடையே இந்த
இடங்களுக்கு இது சிறப்பு அர்த்தத்தை
அளிக்கிறது. எவ்வாறாயினும், ஆன்மீக

அறிவு மற்றும் விழிப்புணர்வில் ஒவ்வொரு மகனுக்கும் எவ்வளவு வரவேற்பு மற்றும் உயர்வு உள்ளது என்பதைப் பொறுத்தது.

ஆன்மீக ரூதியில் விழிப்புணர்வு இல்லாதவர்களுக்கு, இந்த நகரங்களும் ஆறுகளும் வேறு எந்தவொரு இடத்திலும் வேறுபடுவதில்லை. அத்தகைய மக்கள் கங்கை ஒரு புனித நதி அல்ல என்றும், கோயில்களில் உள்ள டீ-என்றும் கூறுவார்கள்

உறவுகள் வெறும் கல் சிலைகள் என்றும், முனிவர்கள் சாதாரண மனிதர்கள். ஆனால், அத்தகைய பார்வை உள்ளவர்களுக்கு நரக மனநிலை இருப்பதாக வேத நூல்கள் கூறுகின்றன. அவர்கள் தங்களது சொந்த நனவின் வரம்புகளால் மிக அடிப்படையான இருப்பைத் தவிர வேறொன்றையும் அறிந்திருக்க வேண்டிய கட்டாயத்தில் உள்ளனர், மேலும் நம்மைச் சுற்றியுள்ள வாழ்க்கையின் உயர்ந்த நிலைகளை உணர முடியாது. அவர்களைப் பொறுத்தவரை இந்த முப்பரிமாண பொருள் பிரபஞ்சம் அவர்கள் கற்பனை செய்ய முடியாததை விட அதிகமான மர்மங்களை வைத்திருக்கிறது, ஆன்மீக பரிமாணத்தைப் பற்றி என்ன பேசுவது, அவர்களால் பார்க்க முடியாது.

மொத்த உணர்ச்சி கண்ணோட்டத்தில், இந்திய மக்கள் வைத்திருக்கும் பல மதிப்புகள், அத்துடன் ஆன்மீகம் என்ற பெயரில் அவர்கள் செய்யும் நடவடிக்கைகள், இந்தியா வழங்க வேண்டிய ஆன்மீக அறிவு இல்லாத ஒரு கலாச்சாரமற்ற சுற்றுலாப்பயணிக்கு முற்றிலும் திகைப்பூட்டும். ஆத்மாவுக்கும் கடவுளுக்கும் இடையிலான ஒற்றுமைக்காக மக்கள் கைவிடுவதில் ஆர்வத்துடன் செய்யும் பலவிதமான செயல்பாடுகள், பழக்கவழக்கங்கள் மற்றும் மரபுகளை இத்தகையவர்கள் காணலாம். ஆயினும், அத்தகைய பழக்கவழக்கங்களின் அர்த்தம் என்ன அல்லது என்ன என்பது பற்றி சராசரி சுற்றுப்பயணத்திற்கு தெரியாது. பின்னர், எதிர்பார்த்தபடி, அவர்கள் எல்லாவற்றையும்

மிகவும் விசித்திரமாக பார்ப்பார்கள். ஆகையால், ஆன்மீக ரூதியில் உயர்ந்தவர்களுக்கு மட்டுமே இந்தியாவின் உயர்ந்த பரிமாண சாம்ராஜ்யம் உள்ளது, இது வெறுமனே கவனிக்க அல்லது படிக்க வேண்டிய ஒன்றாக அல்ல, ஆனால் அனுபவிக்க வேண்டிய ஒரு யதார்த்தமாக. அத்தகைய ஆன்மீக விழிப்புணர்வு இல்லாத மற்றவர்களுக்கு, இந்தியாவின் இந்த அம்சம் எப்போதும் ஒரு விசித்திரமான மர்மமாகவே இருக்கும். எப்போதாவது, சரியான அறிவால் அவர்கள் என்ன நடக்கிறது என்பதையும் பல நூற்றுக்கணக்கான மற்றும் ஆயிரக்கணக்கான ஆண்டுகளாக இருந்த பல மரபுகளின் நோக்கத்தையும் புரிந்து கொள்ள முடியும்.

ஆன்மீக ரூதியில், கோயில்கள் துவக்கப் பட்டைகள் போன்றவை, அங்கு ஒருவர் அதிக பரிமாணங்களை அடைய உதவும் செயல்களைச் செய்கிறார். அவை மிகவும் மேம்பட்ட பகுதிகளுக்கான கதவுகளாக இருக்கின்றன, மேலும் யாத்ரீகர்கள் மற்றும் பக்தர்கள் தங்கள் தெய்வங்களுக்கான பக்தியை வெளிப்புறமாகக் காண்பிக்கச் செல்கிறார்கள். கடவுள் நம் அனைவருக்கும் உள்ளார், மற்றும் மதம் அல்லது யோகா என்பது பெரும்பாலும் ஒரு உள்ளார்ந்த செயல்முறையாக இருந்தாலும், கடவுள் வெளிப்புறமாக தெய்வம், என வெளிப்படுத்த முடியும், இதன் ஆர்கா-விக்ரஹா அவதாரம்மூலம் அவர் அல்லது அவள் பொருள் உலகில் இருக்கும்போது பக்தரின் சேவையை ஏற்றுக்கொள்கிறார். எளியபோன்ற இந்த பக்தி நடவடிக்கைகள் தரிசனம் (தெய்வத்தைப் பார்ப்பது மற்றும் தெய்வத்தால் காணப்படுவது) ஒருவரின் வாழ்க்கைக்கும் நனவுக்கும் சுத்திகரிப்பு என்று கருதப்படுகின்றன. ஒருவரின் எண்ணங்கள் சுத்திகரிக்கப்படும் வரை

ஒருவர் தனது பொருள்சார்ந்த நனைவப் பொழிந்து ஆன்மீக மண்டலத்திற்குள் நுழைய முடியும் வரை, குறைந்தபட்சம் மரணத்தின் நேரத்திலாவது முன் இல்லாவிட்டால் இந்த பாதையில் தொடர வேண்டும் என்பதே குறிக்கோள். இவ்வாறு, எல்லோரும் ஒரு நாளைக்கு சில முறை அருகிலுள்ள கோயிலுக்குச் செல்ல முயற்சிக்கிறார்கள், அல்லது புகழ்பெற்ற புனித ஸ்தலங்களுக்கு யாத்ரீக வயதை உருவாக்க முயற்சிக்கிறார்கள்.

கோயில்களில் பொதுவாக சிறிய கோயில்கள் அல்லது அதைச் சுற்றியுள்ள ஆலயங்கள் உள்ளன. இந்த ஆலயங்களிலிருக்கலாம் *மூர்த்திகள்* முக்கியமான ஆன்மீக எஜமானர்களின் அல்லது செதுக்கப்பட்ட உருவங்கள் அல்லது பார்வதி (சிவபெருமானின் மனைவி), தூர்கா (பார்வதியின் போர்வரர் அம்சம், சில சமயங்களில் காளி, தாரா, என அழைக்கப்படுகிறது), சரஸ்வதி (அறிவின் தெய்வம் மற்றும் இன்டெல்லி-ஜென்ஸ்), லட்சுமி (அதிர்ஷ்ட தெய்வம், விஷ்ணுவின் மனைவி), கணேஷ் (சிவனின் மகன், தடைகளை அழித்து நல்ல அதிர்ஷ்டத்தை வழங்குவதாகக் கூறினார்), முருகன் (தெய்வீக குழந்தை என்று பொருள், சுப்பிரமணியாவின் தமிழ் பெயர், மற்றொரு சிவனின் மகன், குறிப்பாக தெற்கில் வழிபடப்பட்டவர்), பிரம்மா (விஷ்ணுவிடமிருந்து பிறந்து, ஒற்றை வசனத்திற்குள் ஜீவராசிகளை உருவாக்க வடிவமைத்தவர்), மற்றும் சிவன் (பிரம்மா, விஷ்ணு, மற்றும் தொடர்ந்து பிரபஞ்சத்தை உருவாக்கி, பராமரிக்கும் மற்றும் அழிக்கும் சிவன்), மற்றும் விஷ்ணு (உச்சத்தின் அவதாரம் அனைத்தையும் பரப்பியவர், பிரபஞ்சத்தின் பாதுகாவலர் அல்லது

பராமரிப்பாளர்), அல்லது கிருஷ்ணர் (உச்சம்)
இருப்பது, மூலமானது

மற்ற எல்லாகாண்கிறது nations, அதாவது ராம, விஷ்ணு, நரசிம்ம, போன்றவை). இந்த ஆலயம் வழக்கமாக ஒரு குறிப்பிட்ட வடிவிலான கடவுள் அல்லது தேவதூதத்திற்கு அர்ப்பணிக்கப்பட்டுள்ளது, அதை நங்கள் முக்கிய பரிபூர்த்தில் காணலாம்.

தெய்வம் என்பது ஒருவரின் கற்பனையின் விளைபொருள் அல்ல, ஆனால் என்று அழைக்கப்படும் பண்டைய வேத நூல்களின்படி உருவாக்கப்பட்டுள்ளது, இது *ஷில்பாசுத்திரங்கள் சின்னவியல் விஞ்ஞானத்தை கையாளுகிறது.*

தெய்வத்தைப் பற்றிய எல்லாவற்றையும், அதன் விகிதாச்சாரங்கள், தோரணைகள், கை சைகைகள், ஆயுதங்கள் (ஏதேனும் இருந்தால்), சின்னங்கள் போன்றவை அனைத்தும் எதையாவது குறிக்கின்றன. எனவே, தெய்வத்தின் ஒவ்வொரு பகுதியும் ஒழுங்காக உருவாகுவது மிகவும் முக்கியம். தெய்வம் வெவ்வேறு அம்சங்கள், திறன்கள், சக்திகள் அல்லது பொழுது போக்குகளைக் குறிக்கும் வெவ்வேறு அம்சங்களையும் கொண்டிருக்கலாம். தெய்வம் உருவான பிறகு, கோயிலில் தெய்வம் நிறுவப்பட்டிருக்கும் போது விரிவான நிறுவல் விழா உள்ளது. இந்த நேரத்தில் பக்தர்களும் பாதிரியாரும் தெய்வத்தின் வடிவத்தில் வசிக்கும்படி தேவதூதர் அல்லது உச்ச மனிதனின் ஆளுமைக்கு மனு கொடுக்கிறார்கள். அப்போதுதான் தெய்வம் *அர்கா-விக்ரஹமாக மாறுகிறது,*

அல்லது உயர்ந்த மனிதனின் அல்லது குறிப்பிட்ட தேவதூதரின் வழிபாட்டு அவதாரம்.

கடவுள் பொருள் மற்றும் ஆன்மீக ஆற்றல்களைக் கட்டுப்படுத்துபவர் என்பதால், அவர் ஏதோ ஒரு பொருளை ஆன்மீக ஆற்றலாகவோ அல்லது நேர்மாறாகவோ மாற்ற முடியும். இவ்வாறு, பொதுவான பொருள் கூறுகளால் ஆனதாகத் தோன்றும் தெய்வம் ஆன்மீகமாகி, நமது பொருள் புலன்களுடன் ஆன்மீக வடிவத்தைக் காண அனுமதிக்கிறது. உச்சத்தின் காரணமற்ற கருணையிலிருந்து, அவர் தனது பக்தர்களின் வழிபாட்டை ஏற்றுக்கொள்வதற்காக தெய்வத்தின் வடிவத்திற்குள் வசிக்க ஒப்புக்கொள்கிறார். நிச்சயமாக, அவர் அங்கேயே இருக்க நிர்ப்பந்திக்கப்படுகிறார் என்று நாம் நினைக்கக்கூடாது. அவர் புறக்கணிக்கப்பட்டால் அல்லது தெய்வத்திற்கு தூங்கு விளைவிக்க அனுமதிக்கப்பட்டால், அவர் எந்த நேரத்திலும் தெய்வத்தின் வடிவத்தை விட்டுவிடலாம்.

பாரம்பரிய வேத எழுத்துக்கள் மற்றும் உள்ளூர் புனைவுகள் இரண்டிலும் பல கதைகள் உள்ளன, அவை பல்வேறு தெய்வங்கள் எவ்வாறு பக்தர்களுடன் பரிமாறிக் கொண்டன என்பதை விளக்குகின்றன. இத்தகைய உறவுகள் கனவுகளிலும், விழித்திருக்கும் நிலையிலும் தெய்வம் உயிரோடு வந்துள்ளது, அவனைத் தானே காட்டிக் கொள்ள அல்லது அவன் அல்லது அவள் இருப்பதைக் காட்ட, அல்லது தங்கள் பக்தர்களுடன் பொழுது போக்குகளில் பங்கேற்க. கிருஷ்ணர் அல்லது சிவன் தன்னிச்சையாக தங்களை கல் டீ-டைஸ் என்று வெளிப்படுத்திய சில நிகழ்வுகளும் உள்ளன. அத்தகைய தெய்வங்கள் எந்தவொரு

கலைஞரால் அல்லது பாதிரியாரால் உருவாக்கப்படாததால் அவை சுய வெளிப்பாடு என்று அழைக்கப்படுகின்றன. திருப்பதியில் வெங்கடேஸ்வரர், வாரணாசியில் விஸ்வநாத சிவன், பிருந்தாவனத்தில் பல கிருஷ்ண தெய்வங்கள் இதற்கு சில எடுத்துக்காட்டுகள். நிச்சயமாக, லிட்-டெல் விகவாசத்தின் பெரும்பாலான மேற்கத்தியர்கள் இத்தகைய நிகழ்வுகளை விளக்க முடியாது, மேலும் உச்சம் தன்னை இந்த வழியில் வெளிப்படுத்துகிறது என்பதை ஏற்றுக்கொள்ள முடியாது, இதை பலர் அற்புதங்கள் என்று கூறுவார்கள். இதுபோன்ற விஷயங்களுக்கு அவர்கள் சில "தர்க்கரூதியான" அல்லது மாயமற்ற விளக்கத்தைத் தேடுவார்கள். ஆனால் இருத்தலின் ஆன்மீக பரிமாணங்களை பார்வையிட்டு புரிந்துகொண்ட பக்தர்கள் மற்றும் முனிவர்களுக்கு, தெய்வங்கள் ஒரு வாழ்க்கை யதார்த்தம். தெய்வங்கள் என்ற கருத்தை ஒருவர் ஏற்றுக்கொள்ள முடியாவிட்டாலும், மிக சுருக்கமான அர்த்தத்தில் கூட ப Buddhism த்தம் போன்ற உருவங்கள் நம் அனைவரையும் பாதிக்கும் அண்டக் கொள்கைகளை குறிக்கின்றன. எனவே, அவை ஒவ்வொரு நொடியிலும் நாம் அனுபவிக்கும் யதார்த்தத்தின் ஒரு பகுதியாகவே இருக்கின்றன. இந்த வழியில், கோயில்கள் தெய்வீகத்தைக் காணவும் அனுபவிக்கவும் கூட இடங்கள்.

மேலும், பல கோயில்கள் கடவுளின் அவதாரங்கள் அல்லது தேவதைகள் சம்பந்தப்பட்ட பண்டைய வரலாற்று அல்லது புனித நிகழ்வுகள் நிகழ்ந்த இடங்களில் கட்டப்பட்டுள்ளன. இத்தகைய இடைக்காலத் நடனம்விவரிக்கப்பட்டுள்ளன என்று புனைவுகள் ஆதாரம் *புராணங்கள்* உச்ச இருப்பது இல்லை தோன்றினார் எப்படி விளக்க இதுகொடுக்க. ஆகையால், இந்த தளங்கள் மிகவும் புனிதமானவை, உயர்ந்தவர்களின்

பொழுது போக்குகளின் தளமாக
இருந்ததற்காக ஆன்மீக ரூதியானவை கூட.
இந்த காரணத்தினால்தான் இந்த
இடங்களுக்குச் செல்வதன் மூலம் பியோ-ப்ளே
சிறந்த ஆன்மீகத் தகுதியைப் பெற முடியும்.
எனவே, இந்த தளங்கள் பக்தியுள்ள பலரின்
புனித யாத்திரை வழிகளில் முக்கியமான
மைபங்களாகின்றன. இந்த வழியில்,டெம்-

மத, சமூக, கலாச்சார மற்றும் பல சந்தர்ப்பங்களில், வரலாற்றின் அரசியல் அம்சங்கள் பாதுகாக்கப்பட்டுள்ள எஞ்சியுள்ள நினைவுச்சின்னங்களில்ples மிக முக்கியமானவை.

வரலாற்று ரூதியாக, கோயில்களும் கல்விக்கான முக்கிய மையங்களாக இருந்தன. பெரியவர்கள் பூசாரிகளையும் மாணவர்களையும் வேத மற்றும் புராண நூல்களை பெரிய அளவில் வாசிப்பதற்காக பராமரிப்பார்கள். எனவே, கல்வியறிவு பெற்ற அல்லது படிப்பறிவற்ற மக்களுக்கு கலாச்சார எடு-கேஷன் வழங்கப்படலாம். இருப்பினும், கிராமங்களில் அடிப்படை படிப்பு மற்றும் கற்றலுக்கான பள்ளிகள் இருந்தன, ஆனால் அதையும் மூறி கோயில்களில் பெரும்பாலும் கற்றல் அனைத்து கிளைகளிலிருந்தும் புத்தகங்கள் நிறைந்த நூலகங்கள் இருந்தன, இந்த பாடங்கள் அனைத்தையும் கற்பித்த ஆசிரியர்கள் இருந்தனர்.

புராண புராணங்களின் காட்சிகளை வரைவதற்கு அல்லது அழகான சிற்பங்களை செதுக்குவதற்கு பல கலைஞர்களை அவர்கள் பயன்படுத்துவதால் கோயில்கள் கலைகளுக்கான மையங்களாகவும் செயல்பட்டன. தெய்வங்களுக்காக கட்டுரைகள் மற்றும் ஆபரணங்களை உருவாக்கும் நகைகள் மற்றும் பொற்கொல்லர்களும் இருந்தனர். இசைக்கலைஞர்கள் மற்றும் பாடகர்களும்

பணியமர்த்தப்பட்டனர், மேலும்
நடனமாடும் பெண்கள் வழிபாட்டு
காலங்களில், குறிப்பாக பண்டிகைகளின்
போது கவர்ச்சியான நடனங்களை
நிகழ்த்துவர்.

பெரிய கோயில்களில்
மருத்துவமனைகள் மற்றும் மருத்துவர்கள்
மற்றும் ஏழைகள் மற்றும்
ஆதரவற்றோருக்கு உணவளிப்பதற்கும்
பராமரிப்பதற்கும் பகுதிகள் இருந்தன.
இதையெல்லாம் செய்வதற்காக,
கோயில்கள் அதிக அளவு பழங்களையும்
தானியங்களையும் உட்கொண்டன.
இவ்வாறு, கோயில்களில்
பிரசாதங்களுக்கான உணவை
வளர்ப்பதற்காக பண்ணை விவசாயிகளால்
பெரும்பாலும் பயன்படுத்தப்பட்ட நிலங்கள்
கோயில்களுக்கு வழங்கப்பட்டன.
எவ்வாறாயினும், இந்த பிரசாதங்கள்
கோவில் உழியர்கள் மற்றும் உணவு
தேவைப்படும் ஏழைகள் மத்தியில்
மறுபகிர்வு செய்யப்படும். கோயில்களில்
வங்கி முறைகளும் இருந்தன. இவ்வாறு,
இத்தகைய பல்வேறு செயல்பாடுகளை
மையமாகக் கொண்டு, கோயில்கள்
இந்திய கலாச்சாரத்திலும், அந்த
கலாச்சாரத்தை பாதுகாப்பதிலும், அறிவை
விநியோகிப்பதிலும் மிக முக்கிய பங்கு
வகித்தன. பல சந்தர்ப்பங்களில்,
கோயில்கள் இன்னும் நகரங்களில்
கலாச்சார மற்றும் ஆன்மீக
நடவடிக்கைகளின் மையமாக உள்ளன.

நோக்கம் மற்றும் நன்மைகள்

புனித யாத்திரையின்பலர் புனித தளங்கள் மற்றும்
டெம்-பிளேஸின் யாத்திரை
சுற்றுப்பயணங்களுக்கு செல்ல பல
காரணங்கள் உள்ளன. ஒன்று, நிச்சயமாக,

ஆன்மீகத் தகுதியைப் பெறுவதற்கான ஒரு வழியாக வெளிநாட்டு நாடுகளைப் பயணிப்பதிலும் பார்ப்பதிலும் நம்முடைய ஆர்வத்தைத் தூண்டுவதாகும். பெரும்பாலானவர்கள் புதிய நாடுகளையும் காட்சிகளையும் ஊக்கமளிக்கும் இடங்களையும் பார்வையிட விரும்புகிறார்கள், மேலும் வரலாற்று நிகழ்வுகள் அல்லது அற்புதங்கள் நிகழ்ந்த ஆன்மீக முக்கியத்துவம் வாய்ந்த இடங்கள் அல்லது பல்வேறு ஆன்மீகத்தில் விவரிக்கப்பட்டுள்ளபடி குறிப்பிடத்தக்க உற்சாகமான சம்பவங்கள் நிகழ்ந்துள்ளன. அத்தகையபோன்ற நூல்களைப் மற்றும் இதிகாசங்கள், ராமாயணம், மகாபாரதம், முதலியன

யாத்திரை சுற்றுப்பயணங்கள் நடக்கிறது மற்றும் ஆன்மீக முக்கியத்துவம் இடங்களில் பார்ப்பதற்கு மிக முக்கியமான காரணங்களில் ஒன்று ஒரு ஆன்மீகப் பாதையின் பின்பற்றி அவர்கள் வாழ எப்படி பார்க்க யார் பிற ஞானமான மக்கள் சந்திக்க வேண்டும். புனிதர்கள் மற்றும் முனிவர்கள் தங்கள் தொடர்பைக் கொடுத்து, அவர்களின் ஆன்மீக அறிவையும் உணர்த்தல்களையும் பகிர்ந்துகொள்வதன் மூலம் நமக்கு உதவக்கூடிய நிலை இதுவாகும். இதேபோன்ற முறையில் நம் வாழ்க்கையை சூரமைக்க இது எங்களுக்கு மிகவும் முக்கியத்துவம் வாய்ந்தது, எனவே நாம் உற்சாகமான பயண முன்னேற்றத்தையும் செய்யலாம்.

மேலும், இதுபோன்ற ஆன்மீக ருதியான துடிப்பான புனித ஸ்தலங்களில் தங்குவதன் மூலமோ, குறுகிய காலத்திற்கு கூட, அல்லது ஆன்மீக ருதியில் சக்திவாய்ந்த ஆறுகளில் குளிப்பதன் மூலமோ, இதுபோன்ற அனுபவங்கள் நம்மைச் சுத்திகரித்து

உயிர்ப்பிக்கும், மேலும் ஆன்மீக வாழ்க்கை
முறையை எவ்வாறு வாழ வேண்டும்
என்பதற்கான ஆழமான புரிதலை நமக்குத்
தரும். இதுபோன்ற சுற்றுப்பயணங்கள் நமக்கு
ஒரு நித்திய தோற்றத்தை அளிக்கக்கூடும்,
இது பல ஆண்டுகளாக நம்மை ஊக்குவிக்கும்,
ஒருவேளை நம் வாழ்நாள் முழுவதும் கூட.
பலபிறகும் இதுபோன்ற வாய்ப்பு அடிக்கடி
நடக்காது

வாழ்நாட்களுக்கும். ஆகவே, இதுபோன்ற சாத்தியம் நம் வாழ்வில் வந்தால், அதை நாம் துவிரமாக எடுத்துக்கொள்ள வேண்டும்.

யாத்திரை என்பது ஒரு புனிதமான பயணம். இது எல்லாவற்றிலிருந்தும் விலகிச் செல்வது மட்டுமல்ல, தெய்வீகத்தை எதிர்கொள்ளவும், பார்க்கவும், அனுபவிக்கவும் தன்னை அனுமதிக்க வேண்டும். புனித மக்களுடன் கூட்டுறவு கொள்வதன் மூலமும், தெய்வீகத்தின் பொழுது போக்குகள் நடந்த புனித இடங்களைப் பார்வையிடுவதன் மூலமும், புனித கோவில்கள் அனுமதிக்கும் இடங்களிலிருந்தும் இது உதவுகிறது: உச்சத்தின் தரிசனத்தைப் பார்வை. தரிசனம் என்பது கோயிலில் உள்ள தெய்வத்தை உற்சாகமான-இரட்டை தொடர்பு நிலையில், திறந்த மற்றும் புனிதமான வெளிப்பாடுகளைப் பெறத் தயாராகும் செயல்முறையாகும். இது முழுமையான யதார்த்தத்தைப் பார்ப்பது என்பதையும், அந்த உயர்ந்த யதார்த்தமான கடவுளால் பார்க்கப்படுவதையும் குறிக்கிறது.

யாத்திரை என்பது மிகவும் எளிமையாக வாழ்வதும், புனிதமானதும் புனிதமானதும் நோக்கிச் செல்வதும், வாழ்க்கையை மாற்றும் அனுபவத்தைப் பெறுவதற்கான வாய்ப்பில் கவனம் செலுத்துவதும் ஆகும். இந்த வழியில், கர்மாவின் வாழ்நாளில் இருந்து நம்மை விடுவிப்பதற்காக சுத்திகரிப்புக்காக தன்னார்வ சிக்கன நடவடிக்கைகளுக்கு உட்படுவோம். இந்த செயல்முறை நமது

நனவையும், நம்முடைய
 உற்சாக-அடையாள அடையாளத்தையும்,
 இந்த உலகத்திற்கு நாம் எவ்வாறு
 பொருந்துகிறது என்பதையும் மாற்ற
 உதவுகிறது, மேலும் அறிவொளி மூலம்
 ஆன்மீக பரிமாணத்தை அணுக
 உதவுகிறது.

நூங்கள் தெய்வீகத்துடன்
 இணக்கமாகப் பயணிக்கும்போது,
 உங்களுக்குத் தேவைப்படும்போது
 மற்றவர்களிடமிருந்து தன்னிச்சையான
 உதவியை நூங்கள் அனுபவிப்பீர்கள் என்பது
 சாத்தியமில்லை. இது எனக்கு பல
 வழிகளிலும் பல முறைகளிலும்
 நிகழ்ந்துள்ளது. அத்தகைய நனவின்
 நிலையில், தடைகள் தோன்றுவது விரைவில்
 மறைந்துவிடும். எவ்வாறாயினும், எங்கள்
 நேர்மையை சோதிக்க மற்ற சவால்கள்
 இருக்கலாம், ஆனால் உசு-நட்பு இது
 நம்முடைய இலக்கை அடைவதைத்
 தடுக்கும் மிகப் பெரிய ஒன்றும் இல்லை,
 ஒழிய சில துவிரமான கர்மாக்கள்
 இல்லாவிட்டால். தெய்வீக
 வழிகாட்டுதல்தான் எங்கள் பணியில் நமக்கு
 உதவுகிறது மற்றும் உயர்ந்த மற்றும் உயர்ந்த
 ஆன்மீக பார்வைக்கு நம்மை
 தயார்படுத்துகிறது. இந்த உதவியைப்
 புரிந்துகொள்வது தெய்வீகத்தையும் நாம்
 செய்து வரும் ஆன்மீக முன்னேற்றத்தையும்
 அனுபவிக்கும் மற்றொரு வடிவமாகும்.

புனித யாத்திரையின் நோக்கம்
 வாழ்க்கையின் நோக்கத்தை நாம்
 உணரும்போது அதிக அரித்தத்தைப்
 பெறுகிறது. சக்கரத்திலிருந்து வாழ்க்கை
 என்பது பொருள் சம்சாரவிடுபெறற்கு,
 அதாவது பிறப்பு மற்றும் இறப்பின்
 தொடர்ச்சியான சுழற்சி. இது ஆன்மீக
 முன்னேற்றத்தை உருவாக்குவதற்கும் நமது
 உண்மையான அடையாளத்தை

உணர்வுதற்கும் ஆகும். இதற்காக,
பாவங்கள் மற்றும் கர்ம
எதிர்விளைவுகளிலிருந்து
நல்லொழுக்கத்தையும் சுதந்திரத்தையும்
பெற நமது வழக்கமான மத
நடைமுறைகளை தொடர்ந்து செய்ய
வேண்டும். இதற்கு மனதைத்
தூய்மைப்படுத்துவதும் தேவைப்படுகிறது,
இது நாம் யார் என்பதை உணர்ந்து
கொள்வதற்கும் ஆன்மீக முன்னேற்றத்தின்
முக்கியத்துவத்திற்கும் வழிவகுக்கிறது.
இது யதார்த்தத்தின் அறியாமையின்
அழிவுக்கு வழிவகுக்கிறது மற்றும் பொருள்
இருப்பின் மாயையைத் தாண்டி பார்க்கும்
வழிமுறைகள்.

நம் மனதையும் நனவையும்
உயர்த்துவதற்கான அத்தகைய பயிற்சி ஒரு
வகை யோகா, அதாவது கடவுளுடன் நம்மை
இணைக்கும் செயல்முறை. யாத்திரை
பரிசுத்தஇடங்களுக்கு அல்லது யாத்திரை
என்று யோகாவின் முறைகளின் ஒரு படி
இருக்க முடியும். சிந்திப்பது, செல்ல ஏற்பாடு
செய்வது, அல்லது புனித இடங்களை
அடைவதற்கான செயல்முறையும் கூட நமது
நனவை உயர்த்துவதற்கும், கடவுளைப் பற்றியும்,
ஆன்மீக அடுக்குகளின் உயர்ந்த
பரிமாணங்களைப் பற்றியும் அதிக விழிப்புடன்
இருக்க அதை மாற்றியமைப்பதற்கான ஒரு
செயல்முறையாகும். சாதுக்களும் புனித
மக்களும் இத்தகைய செல்லலாம்
யாத்திரைகளில் தவறாமல். ஆனால் ஒரு
யாத்திரை செய்வது குறிப்பாக வெகுமதி
மற்றும் அவர்களின் அன்றாட விடாபாரத்தில்
அடிக்கடி மூடப்பட்டிருக்கும்
வீட்டுக்காரர்களுக்கு, அக்கறை, கவலைகள்
மற்றும் கவலைகள் ஆகியவற்றிற்கு
பயனளிக்கும். அத்தகைய ஒரு யாத்திரையில்
அவர்கள் தங்கள் சாதாரண கவலைகளை
விட்டுவிட்டு, ஆன்மீக தகுதியைக்

கொடுக்கும் இடங்களுக்குச் செல்லும்
மகிழ்ச்சியுடன் அதை மாற்றலாம். இத்தகைய
புனித தளங்கள் பெரும்பாலும் பெரிய மற்றும்
புனிதமான நிகழ்வுகள் நடந்த இடங்களாகும்.
பின்னர் மக்கள் வாழ்க்கையின் நோக்கத்தை
நினைவில் வைத்துக் கொள்ளலாம் மற்றும் மன
மற்றும் ஆன்மீக புத்துணர்ச்சியை அனுபவிக்க
முடியும். அவர்கள் மற்றமேம்பட்ட தொடர்பைக்
காணலாம் *யாத்ரிகளுடன்*, அல்லது
யாத்ரீகர்களுடனும், *சாதுக்கள்*
கொள்ளக்கூடியமற்றும் முனிவர்களுடனும்

தங்கள் சொந்த அனுபவங்களையும், ஞானத்தையும் பகிர்ந்து. புனித மக்களுடனான இந்த தொடர்பு மற்றும் ஆன்மீக வளிமண்டலம் யாத்திரையின் முக்கிய குறிக்கோள். அந்த உணர்வை நம் ஒத்திசைவில் சேகரித்து, நாம் எங்கு சென்றாலும் அதை எங்களுடன் எடுத்துச் செல்லலாம்.

பக்தர் தனது உதடுகளில் கடவுளின் பெயரைக் கொண்டு தொடங்கலாம், அல்லது தெய்வீகத்தை அடைய வேண்டும் என்ற எண்ணத்துடன் தொடங்கலாம், ஆனால் ஒரு உயர்ந்த நோக்கத்திற்காக அவர்கள் அனுபவிக்கும் தவத்தின் ஒரு வடிவமாக பயணிக்கும் செயல்முறையை எடுத்துக் கொள்ளுங்கள். புனித ஆறுகள் மற்றும் சிவாலயங்களை பார்வையிட யாத்ரீகர் வழியில் நிறுத்தலாம், அல்லது செய்வதன் மூலம் உயர்த்தப்பட்டு ஆசுவதிக்கப்படலாம் தரிசனம் ஒரு கோயில்களில் தெய்வங்களை. நிச்சயமாக, வெளிநாட்டு, விசித்திரமான, அல்லது அறிமுகமில்லாத, சில சமயங்களில் மற்ற யாத்ரீகர்களால் நெரிசலான இடங்களில் பயணம் செய்வதில் ஒருவர் வழக்கமான சிரமங்களுக்கு உள்ளாகும்போது சகிப்புத்தன்மை மற்றும் சகிப்புத்தன்மையின் அளவும் அதிகரிக்க வேண்டியிருக்கும். நவீன வசதிகளின் வழியில் சிறிதளவு இருக்கலாம். நூங்கள் உங்களுடன் எடுத்துச் செல்ல விரும்பும் பல விஷயங்கள் இல்லாமல், நூங்கள் வைப் பயணம் செய்ய வேண்டியிருக்கலாம். ஆனாலும், வாழ்க்கையின் பல இணைப்புகள் மற்றும் கவலைகளிலிருந்து உங்கள் மனதை

விடுவிப்பதற்கான யோசனை இதுதான். இது நூங்கள் பார்வையிடும் புனித ஸ்தலங்களின் உயர் அதிர்வுகளை எடுக்கவும் உதவும், இது யாத்திரையின் போது முக்கிய கவனம் செலுத்துகிறது. ஆனால் தேவைப்பட்டால் மெதுவாக எடுத்துக்கொள்ளுங்கள், அதன் அர்த்தத்தை உங்கள் நோக்கத்தின் முன்னணியில் வைத்திருக்க மறக்காதீர்கள்.

புனித இடங்கள் கைலாஷ் மவுண்ட் அல்லது அருணாச்சல மலை போன்ற ஒரு மலையாக இருக்கலாம், மனசரோவரா அல்லது புஷ்கர் போன்ற புனித ஏரி, பிருந்தாவன அல்லது துவாரகா போன்ற கோயில் நகரம், கங்கை அல்லது யமுனா போன்ற புனித நதி அல்லது சார்-தாம் போன்ற வேறு இடம் அல்லது பகுதி யமுனோத்ரி, கங்கோத்ரி, கேதார்நாத் மற்றும் பத்ரிநாத் ஆகியோரைக் கொண்ட பாதை. இவை அனைத்தும் வரலாற்று மற்றும் ஆன்மீக நிகழ்வுகள் நிகழ்ந்த பாரம்பரியத்தால் புனிதப்படுத்தப்பட்டுள்ளன. அல்லது ஆன்மீக வரவுகளை வழங்கும் மரபுகள் மற்றும் சடங்குகள் இன்னும் செய்யப்பட வேண்டிய இடங்களுக்கு நாம் செல்லலாம். இத்தகைய யாத்திரைகளை எந்த நேரத்திலும் தனிப்பட்ட அடிப்படையில் அல்லது ஒரு சிறிய குழுவுடன் செய்யலாம். அல்லது ஒரு பெரிய கூட்டம் அல்லது திருவிழா நடைபெறும் ஆண்டின் சிறப்பு நேரங்களில் அவை செய்யப்படலாம். புனிதத் தளம் சிறிது தூரத்தில் இருக்கலாம், அல்லது நூண்ட பயணத்திற்குப் பிறகு அல்லது நடைபயிற்சிக்குப் பிறகு, சுலபமான சூழ்நிலைகளில் அல்லது கடினமான உடல் ரூதியான சிக்கல்களுக்கு உட்பட்ட பின்னரே அதை அடையலாம். சிலர் வெறுமனே மலையைச் சுற்றி நடக்கிறார்கள், மற்றவர்கள் தண்டாவத் பரிக்ரமா செய்யலாம்.

பிந்தையது நூங்கள் குனிந்து தரையில் ஒரு முழு உடல் நூளம் சிரம் பணிந்து, மூண்டும் கீழே குனிந்து அதே தூரத்தை முன்னோக்கி நகர்த்தும்போது. இது மலையைச் சுற்றி தொடர்கிறது. மற்றவர்கள் தாங்கள் செய்த ஒரு குறிப்பிட்ட சபதத்திற்கு உட்படுகிறார்கள். இது எல்லாமே ஆன்மீகத் தகுதிக்கானது.

யாத்திரை முக்கியத்துவமென்று, *yatri* அல்லது யாத்ரீக பயணம் *physi*-கலோரி அம்சம் கருதவில்லை ஆனால் இடத்தின் ஆன்மீக சக்தி, தெய்வீக பிரெஸ்-ence எடுத்தாலோ அல்லது நடந்தது என்று புனித நிகழ்வுகள், வாய்ப்பு கிடைக்கும் கவனம் செலுத்துகிறது தட்டவும் அந்த பரிமாணத்தை அனுபவிக்கவும். Through faith and dedication, you make yourself receptive to the higher vibrations of the holy site. The waves of spiritual energy can purify and uplift all levels of our being, destroying the dark elements in our consciousness and bad karma, and awakening our dormant spiritual tendencies. Or if we already have strong spiritual inclinations, they will become ever more apparent. By traveling to and associating with powerful holy places, the divine atmosphere and energy, and the saintly people who live there, if we are receptive to it, will bring us to a heightened state of awareness and unity with the Supreme. This is the importance and the inner effects that can take place through such pilgrimage.

As we begin our travels, we should bear in mind that India, at its present place in time, may be materially less advanced than the West but is far more spiritually developed. Of

course, India is changing rapidly and is acquiring many material amenities. The average person in the streets of India knows more about spiritual science than most educated Westerners. Though someone from the West may know about religion, they still may know very little about real spirituality, which includes the knowledge of the soul, what happens at death, reincarnation, karma, etc. Try to have a conversation with a Westerner on these topics and it usually will not last long. But take any person from the East and the talk may go on for hours. Thus, there is a difference in cultures from the spiritual point of view.

To truly understand spiritual topics requires a change of consciousness, not simply a change of intellectual disposition or viewpoint, as many academicians tend to think. It requires one to rise above the bodily concept of life. Thus, even a poor man who superficially might appear to be uneducated may still attain great levels of spiritual realization. But some people may not agree with or understand spiritual knowledge because they, quite simply, might be incapable of changing their consciousness or of rising above the material conception of life. The ability to do this is a qualification that is far removed from simply acquiring a

material education. Thus, regardless of one's position in life, everyone can try to understand spiritual knowledge. And one of the best ways, aside from studying spiritual texts, is to travel and experience the special nature of the sacred places that exist in India.

By entering deeply into the mysteries of spiritual India a person may experience a cul-ture shock. Not a culture shock merely in the sense of having to deal with strange new sit-uations and customs that you find in a different country, but also in the sense of taking a new look at yourself and the world and what your position really is in this universe. When you are traveling in the East, you are occasionally forced to be somewhat defense-less to new ideas, values, and perceptions. You may not have the easy access to Western forms of escapism. In India, life and death as it stares you in the face, and you can either come to terms with it or simply try to avoid thinking about it. But by understanding the transitory nature of life through the spiritual knowledge that India is known for is some-thing that can give you levels of realization you never had before. These may be simple realizations that you might reflect on from time to time, or they might be the kind that makes you change your way of seeing yourself, the world, and the way you want to live. So in spite of customs or traditions that you may not be used to or able to fully accept, you may still attain a new understanding of your real identity. Or you may also get a clearer glimpse of the infinite realm of divine consciousness.

What you find within your-self depends on you and how open you are to new perceptions.

So let us begin our journey and see what happens. (I must clarify that when I say *we*, I mean *I* the traveler and *you* the reader. Together on this tour in the following pages *we* see these places.) In this journey I also tend to be very nonsectarian, and I visit and will describe many important holy places of many religions. I believe that all spiritual places have potency, some more than others. Yet, they all have something to offer. As you travel, you can also purchase the small books that more fully describe the history and legends that are connected to each location. I regularly do this to get additional information about each place which increases my appreciation for it.

TAKING THE TRAINS

Traveling from one part of India to another is often accomplished through the use of trains. Taking the train during our travels in India can be quite an adventure. You can definitely see some great landscapes as you go through hills, valleys, or travel past the lakes, cities, villages, farmlands, rice fields, and groves of fruit trees. At the train stations there are often vendors who will come through the train cars or call through your window selling anything from bananas, biscuits (cookies), cool drinks, magazines, nuts, salad, etc. And, of course, there are the tea sellers with their loud and often annoying shouts of “Chai, chai”. There may also be children (or old men and women) who seem to live at the train stations by begging. Or a blind beggar will use his cane to find the door to the train car, board and carefully walk down the aisles asking for donations while playing an instrument and singing songs as the train goes on to its next stop, where he will get off.

There may also be village children who sing songs or play with monkeys as a form of entertainment outside your train window in the hope of getting a few rupees. Or maybe they will perform some acrobatic tricks to gain your favor. And while traveling, the people you meet on

the train are often friendly and willing to share conversation, ask you questions, or even share their food. On the average, Indian people are much friendlier than Westerners. But if you are a Westerner you may have to get used to people staring at you, especially when in smaller towns. There were many times when I was the only white person on the train or the bus, and the people could not help but be curious and watch every move I made. One time in a small town in Central India I got off the bus to buy a few apples. When I had made my purchase and turned around, I was facing a large crowd of local people who had gathered behind me simply to watch what I was doing. Who knows when the last white man went through their village.

When using the trains, if it is available, always travel in the first-class or second-class AC section where it is a little cleaner (most of the time) and more organized and roomier. People are also likely to be more trustworthy, and traveling with them will make you less susceptible to theft or robbery, of which you must always be careful. In third-class, any-thing can happen and people sometimes squeeze in until there is standing room only. It also creates easier pickings for pickpockets. One time I was sitting in the crowded third-class section and with each stop more and more people left the train. So I got on an upper bunk to take some rest. Just as I was getting to sleep the train stopped at a place where the whole village must have tried to get on. There were eight people sitting on benches

that were meant for four. I did not get much sleep that night. Another time I was at a train station waiting for a train when one train pulled out that was completely full. There were no more seats available, the aisles were full, and there were people hanging onto the doors and windows on the outside of the train. How long they could hold on like that I don't know. But these kinds of things are not unusual to see while traveling by train. Now, about the buses ...

When traveling shorter distances, buses are the usual form of transport. However, there are some areas and routes where trains simply are not available, and long distances must be made by bus, unless flying is a possibility. Going through the mountains or the

highlands of north India are areas where you must take buses, unless you choose to go by taxi. I have had fairly good luck taking buses in India. They are also an adventure, although generally slower, less safe, and much bumpier.

BE CAUTIOUS

No matter how you travel, you must be careful. In spite of India being a place where you could have some of the most extraordinary experiences you could ever find, there are certain precautions of which you need to be aware. Crime here is still an ongoing thing. There are police here, but they are not as efficient as in the West, and in some areas they just don't care, which makes crime easier to get away with. There are also elements of darkness, meaning those individuals who will view Westerners with envy and as a source of money, even if it must be acquired through cheating, robbing, or even killing. In all my travels of India, I have heard great stories from travelers as well as tales of horror.

You must also keep in mind that India is not a place where women should be left to travel alone. I have known and met some women who have traveled by themselves to find great adventures, but I have also heard of those who have met with much trouble for having done so. Even upon arrival in India one needs to be careful. Taxi drivers are

usually good and dependable, but some people have died at the hands of taxi drivers who have robbed or killed newly arriving tourists, especially women traveling by themselves. I have even heard of one man being taken to a dark area of Delhi instead of the place he requested, and had to flee the taxi with his possessions to get away. This is not likely when you travel with others. So if you are traveling alone, try to have someone meet you at the airport and give you a ride to your destination. Or call an organization or temple that you are affiliated with to make arrangements for your pick up. Iskcon members can especially call the New Delhi temple and have a dependable taxi driver take you to the temple where you can stay in the guest house, and then sort out your travel plan or itinerary.

I have also heard where a single woman went to Kashmir to stay on a houseboat and returned to Delhi two weeks later with absolutely no money, not even enough to get back to Finland, where she was from. She had arrived in Delhi and was immediately convinced by a Kashmiri tourist agent to go to Srinagar. The owners of the boat where she stayed intimidated her into buying things she did not want, to give money for their son's so-called education, and using her credit cards to the maximum. Only with the help of an Indian friend who gave her some money was she able to get back to Finland.

Let me say that Kashmir is now much safer than it once was, but in the past, such as in the 1990s, there have been kidnappings of Westerners by the Islamic insurgents for ran-som money. This has

also gone on in Nepal where the Maoists, who often lived in the jungles, have kidnapped trekkers and held them for ransom, which they use to fund their cause. Another time a tourist in Delhi was looking for the best rate he could get in changing his money and looked for a black market exchange. [This was back when you could get more rupees to the dollar on the black market than what banks were giving. This is not the case anymore.] Someone talked him into going down an alley where several others

then came out and stole everything he had. He was lucky they did not beat him up, but he was left with begging for money for the rest of his trip in India.

I have also heard where one Western lady was kidnapped in India and kept as a sexual hostage for months until someone found out and released her. This kind of stuff goes on everywhere, even in America, but when you are in a country like India, tourists are not always given the protection they need, or their unfamiliarity with things makes them an easy target for cheaters or robbers. And don't wear fancy or high-priced clothing or jewelry or camera bags. It only sends out a red flag that you have money or are wealthy to those who are looking for someone to cheat.

Some minor cheating is par for the course when you travel in India and you may not be able to avoid it all the time, but prior preparation, such as what I'm trying to give you in this book, can help prevent as much as possible. Remember to always protect your money and passport as much as practical. Do not keep money or valuables in loose pockets that allow a hand to easily enter them, even in the holy places or temples. I am one of those who has lost a wallet and money because of this, even while at a holy place. Just

because you are at a sacred site does not mean that all the people there are of the same mindset. A criminal has no religion. This is why I usually wear fairly tight fitting pants while traveling so I can feel anyone's hand going into my pockets if someone tries such a thing. A money belt can be useful, but make sure no one sees you taking money from it. I heard of one person who went to sleep on a train with a money belt around his waist under his shirt, only to wake up the next morning to find that someone slit the bottom of the money belt and all his money was gone.

So if you take the proper precautions, you can still have a life-changing and positive experience while visiting India. Except for losing my wallet once or twice, or having to pay a Westerner's tax (a slightly higher price on things) from time to time, with proper precautions I have never had much trouble, even when I have traveled to numerous out of the way or even questionable locations. In general, Indian people are often much friend-lier and more hospitable than you find in many western countries. And you are less likely to be robbed or held up in India than in places like London or New York City.

AVOIDING SCAMS

As much as we would rather not talk about this possibility, we must understand that there are always people waiting for those who are unfamiliar with India and who want to take advantage of them. So we must know a little about what to watch out for. Some cheating is bound

to take place, and we just have to accept that as part of the expense of traveling. But we can keep it to a minimum if we are careful. So, for example, if you are entering India through Delhi, there are a few things you need to do. You can keep this in mind for any city that you are entering.

1. Have a reservation somewhere in a hotel or guesthouse to at least spend the first night or two. Years ago it used to be easy to fly into Delhi from overseas and find a room without having a reservation, but those days are gone. There are so many more travelers within India, and the consumer class of India is growing, so more people are traveling.

This means it is harder to find a hotel without a reservation in places like Delhi, Mumbai or Kolkata. Once you get to India and spend the night somewhere, you can always look around and find a different or better place the next day. But if you come into Delhi at night, and most flights do arrive at night, most hotels can be booked up by then, especially on the weekends. So have a reservation somewhere. This will help avoid the second point:

2. Do not go to a government tourist office if trying to find a hotel when you arrive in Delhi. First of all, they usually are not really government offices. They just call themselves that to get you in and gain your trust. Then they try to sell you a package trip or something. Taxi drivers, if they know you have no prior reservation or arrangement to spend the night somewhere, will often try to drive you to such an office, working with the people in them to get your money. Or they may be willing to get you a hotel, but it is usually at a more expensive price.

If you do go to such a tourist office, they are usually just regular travel agents looking for a good profit from you. This is especially the case if they know you have just arrived and have all of your travel money to spend, or if you are unfamiliar

with the prices of things in India. Thus, if they quote you a price, it won't seem as expensive as it really is because you have not done any or enough price comparisons yet. In other words, you won't suspect so easily that you actually may be getting ripped off.

A common ploy is that if you have not booked a reservation in a hotel, they may call some hotels for you but actually they may only be calling their friends who pose as the hotel manager or something who say the hotel is full. Then as this goes on, you don't know what to do and become more vulnerable to considering their advice to quickly leave on a package tour, like to Srinagar, Kashmir or somewhere. If you decide to book it, you have just bought yourself a trip that is more expensive than it needs to be. It still may be fun and worthwhile, but it will be for more than what you could have spent if you had gone about it differently. Of course, if you were planning to go to a place like Srinagar anyway, then if you don't mind paying the prices they want, it may all work out.

3. Do not go to a travel or tourist agent to buy a bus ticket. Just go to the Interstate Bus Terminal in Delhi, which is near the old train station, not the station at Paharganj. If you are going south, say to Agra, and want a government bus, then go to the Veer Hak-ikat Rai ISBT (Interstate Bus Terminal) on the south side of the city. Buying a ticket directly from the station or on the bus is always cheaper than buying it through an agent. Or if you are indeed going to someplace like Srinagar,

check with the Jammu & Kashmir State Road Transport Corporation, which has a separate station a ways away from the Interstate Bus Terminal. Any taxi or auto-ricksha driver can take you there. Just be persis-tent in telling them that you are not interested to go someplace else. They offer direct buses from Delhi twice a day for the nonstop, 25-hour trip to Srinagar. Or you can always take a regular bus to places north, stopping at places to see along the way, until you get to a place like Jammu, and from there easily get a bus on to Srinagar. Or if you are in a tourist office and they won't help you in any other way, then just walk out. You can get another taxi, auto-ricksha, or just walk down a busy street to the next hotel you find.

4. You can also take a train to most places you want to see. If you are a foreigner to India, you can get your train tickets for the best price available at the International Office on the second floor at the main train station near the Paharganj area of Delhi. Don't fall for a scam and get lead somewhere else, or think that you have to go through an agent or something. The people at the station are usually very helpful and can book your tickets to several places at once if you know where you want to go and the train on which you want to book a reservation. However, you will be expected to pay for the ticket in dollars or Euros, or in rupees if you can show a certificate of where you exchanged your money, although this may be changing.

5. Don't listen to anyone, but only go to these bus or train stations to get your tickets if you want the best prices for them. And if you have a hotel reservation, don't fall for the trick of the taxi driver at the airport or train station telling you that you have to reconfirm it once you arrive in Delhi. If you fall for that, it is likely that you will only be told by someone on the phone that the hotel is full and you have no reservation. Or that the taxi driver knows a reliable and trustworthy government tourist office that can help you. If you listen to that, then you will be spending

more money than necessary, or you have got more money than I do. If you have a reservation, then just get a prepaid taxi at the airport and have them take you to your hotel. Then you are set for the night and can take care of things the next morning without being exposed to these kinds of scams. You can always make changes, or even choose a different hotel the next morning.

6. If you do arrive in Delhi without a reservation, the problem is that many flights arrive late at night, which is a bad time to be looking for a room at various hotels for safety reasons. Also, many hotels are indeed filled up late at night, especially if it is a week-end when there are generally more travelers coming in to town.

If you do arrive without a reservation, and if you are going for the cheaper end and don't mind staying in the busy Paharganj area where many of the cheaper hotels are located, you can ask your driver to just drop you off at the train station and then just walk down the street of the main bazaar at Paharganj and stop at each hotel (there are many) until you find a room. And if you try them all and there's nothing to be found, find a taxi or auto-ricksha and go to the Karol Bagh area, which is not far away and where there are plenty more hotels. Somewhere there is likely to be a room available. Then the next morning you can scout around again and find something more to your liking, or just book your bus or train ticket out of town. And of course if you come in by

train, especially before late afternoon, then just cross the street to the Paharganj area to look for a room, and it should not be a real problem.

Also, taxis from the train station to a place in Delhi are always more expensive than getting a taxi from somewhere to the train station. They always try to take advantage of you in this way, no matter whether you are a foreigner or an Indian national.

If you are going to be staying in Delhi for a while, once you have seen what you want to see in Delhi and hit the road to other places, things usually get easier. So don't fret too much about what happens in Delhi if things are not what you expected. Nonetheless, Delhi can also be a very interesting place once you begin to know your way around.

BEING PREPARED

One of the most important things you can do for yourself is to be prepared, which is one of the main purposes of this book, to help you be prepared and know where you want to go in India. Yet, this means to not only be knowledgeable about what can happen and what to expect, but also have an idea of what you want to do and where you want to go. If you have a hotel reservation when you first get into town, as previously recommended, then you can get settled and plan your itinerary. However, if you already know where you will be going, that will help you avoid making such decisions at the last moment, or being tempted by touts that are making business of pushing you into accepting ideas of going to certain areas of India.

Delhi has many touts from Kashmir, for example, and they will try to lure you into going to Kashmir by any means. If you plan to go there anyway, then it may be fine, but they usually charge more than you need to pay. The point is that if you have already done your homework and have an idea of where you want to go in India, that will help you avoid suggestions that may not be in your best interest once you reach India.

Places like Thomas Cook is also available in Delhi where you can get assistance and can change money, etc. Some hotels have information desks that can also provide information for you to decide where to go and how best to get there. They may be there mostly for assistance to their guests, which can be helpful to you. But remember to get your tickets at the train or bus stations themselves rather than through an agent. Getting them through an agent may be less hassle, but the cost will be higher, and sometimes considerably higher.

DEALING WITH RICKSHA OR TAXI DRIVERS

I want to offer a few words of caution which may save you some money and aggravation when visiting the bigger cities and dealing with ricksha and taxi drivers. You will sometimes find that in some cities motor-ricksha drivers have formed a syndicate and charge exorbitant prices to foreigners. Locating drivers away from major tourist hotels or attractions, or train or bus stations, will help you find drivers who charge more reasonable rates. A few rules to follow are:

1. Find out what the going rates are before getting a ricksha or taxi, if you have time. The manager of your hotel can often be of help in this regard. Ask him or her how much it costs to go to a certain place before getting an auto-ricksha or taxi. Or he may have someone to recommend. Where travelers are especially susceptible to being cheated in this way are places when they come into a town for

the first time, like coming into Delhi. Often times tired travelers just want to quickly get to a hotel and are willing to pay a higher rate without questioning or bargaining. Or they simply don't know what the proper rate is or where to get a reasonable taxi. That is why so many taxi or ricksha drivers seek out foreign travelers at the airports or train stations. In Delhi, you can get a prepay taxi as you leave the airport waiting area (where people are waiting to pick up friends and relatives) and go outside just as you enter the parking area. There will be a booth on your

right. Go to the window and book a taxi to where you want to go, preferably to your hotel or guesthouse and not a travel agent office. The prepay taxi services inside the air-port still charge higher prices, sometimes by a few hundred rupees.

2. In other situations, always set the price first before you get started. If the driver does not set a price, don't go with him. Find someone else who will set a price so you know what to expect.

3. Don't be afraid to bargain. If he says one price, set a lower price and see if he will go lower, or find someone who will.

4. If you do go with him and he says "Pay as you like," then make sure you stick with that and if he asks for more than you want to pay, don't pay more. First, before paying or bargaining, get out of the ricksha or taxi, take your bags with you, and only then begin any discussions about the price to pay. That way you are not still in the auto-ricksha or taxi and he does not have your things inside it. If there is a problem, if possible, check with another driver what the going rate may be. However, if the drivers are working together they will both say a high price. Or better yet, simply tell him that you want to find a policeman to settle the issue. If the driver knows the rate is too high, he'll immediately drop it. If you're still not satisfied, then go find a policeman to see

what he says, or simply go off and get lost in the crowd (if there is one) and disappear without paying any-thing, as long as he doesn't know your hotel. Otherwise, you'll find him there waiting for you. This last suggestion may sound a little dishonest, but chances are that if he is ripping you off, you are not the first person to whom he's done this.

When you are a Westerner and unfamiliar with rates of travel, it is not unusual for drivers and shop keepers to suddenly raise their rates when they see you coming. Some-one told me that when you deal in dollars, the prices tend to be very high because Ameri-cans are used to higher dollar rates. But say, for example, you want the price in French Francs, the costs are comparably less.

Another point to remember is that drivers are often compensated by shop owners in money or gifts for bringing foreigners to their shops, which in turn will cost you in the form of higher prices on the items you buy. I went to a shop and was interested in buying a particular miniature painting. They wanted 1200 rupees. But after negotiating with them and when they learned I had no driver outside waiting for me and they would not have to pay any driver a commission, I finally bought the painting for around 700 rupees, almost half the original price. So it is often better when you go to a popular shop to have the driver simply drop you off, sometimes a little distance from the place, pay him for the ride and then let him leave. Thus, there is no driver for the shop to pay. Then after doing your business,

simply find another driver to take you elsewhere.

CURRENCY EXCHANGE

If you are traveling with a group tour, they will often make arrangements for your currency exchange. They will probably provide arrangements for your travel from the airport to the hotel, so you wouldn't need to have money for taxi or the hotel to start off with.

However, if traveling alone or with a few friends, things will be different. So this is what I do.

When I first arrive at the airport in Dehli, or any other big city, I will first stop at the bank exchange window that one of the banks will have not far from the luggage pick up area and exchange \$100 or \$200 of cash or traveler's checks into rupees. It is better to do it there than at the hotel, where exchange rates may not be as good, although this is not the problem that it used to be. After I'm in town, later I'll go to a bank where I can exchange more money if I need to. You can go to the American Express office for America Express Traveler's Checks, or to the Thomas Cook Travel Agency, or one of the prominent banks.

Another consideration is that I usually bring about \$1000 for every month I'll be traveling in India. I don't usually spend that much on travel, and I certainly intend to bring the rest of it back home, but if there is an emergency then I've got enough to handle whatever may come along. If you stay in cheaper hotels, and use less expensive means of transportation like buses, you can easily travel and stay in India for anywhere from \$5 to \$15 a day, or around \$400 to \$550 a month. Of course, it is more expensive while staying in the bigger cities and in bigger and more

sophisticated hotels, or when traveling with a tourist group, but smaller towns can be especially affordable. If you are not doing so much traveling and staying in affordable places or smaller villages, you can get by on less. However, prices are always going up, on both travel and accommodations in India. And, actually, India is not the travel bargain it used to be, yet it is still cheaper than traveling in many other parts of the world.

A little less than half of the money I bring, I bring in cash. As I travel, I use the cash first and then depend on the traveler's checks later, since they are more secure. If you want, you can bring more money in checks. But I've found that unless you are careless, a person is not likely to be robbed in India. Besides, while traveling to small towns or vil-lages, some places I've gone to do not have a bank with facility for exchanging traveler's checks, and could only exchange cash or the foreign currency. So you better have some cash on hand when you run out of rupees in such places, or make sure you plan accord-ingly. However, always keep enough dollars on hand for when you return to the US for taxi or other expenses until you get back home.

These days a safer way to handle your money is to use bank cards with ATM machines, which are in numerous places all over India. Then you only get what you need as you need it, and don't worry about carrying so much in cash or traveler's checks. In fact, when I was in Ujjain I could not cash any traveler's

checks, but an ATM machine was available.

Another thing I do is spread my money in different places between my wallet, shoulder bag, and camera bag, and I don't carry too much money on my person. I've had my wallet pickpocketed once, and lost it once. Both times I did not lose that much money and had money elsewhere, making it possible for me to keep traveling in spite of the loss. On my person I keep my wallet in the front pocket of my pants, which are somewhat snug, making it impossible for someone to reach in to take it without me being aware. If I do wear loose fitting pants, I make sure they have a pocket that fastens shut. I only keep

several hundred rupees in my wallet at any one time, or maybe 1000 or so. Yet, if you keep most of your money in a money belt, do not let anyone see you taking money from it. It is better to show a wallet with a small amount than to reach in a money belt, because then people will know you have a bundle. Then someone will know where the majority of your money is. That's not good. Robbery can result. Of course, even in America or other countries such precautions are necessary, not just in India.

FOOD PRECAUTIONS

This is easy advice, but is probably the most important if you want to have a good trip. Watch what and where you eat. Please drink only bottled water in India, even for brush-ing your teeth, which is available most anywhere. Don't think that you can go up into the mountains and let your guard down because the water must be cleaner, at least in the res-taurants. Not true. Even with all the experience I've had, and I've drunk water from a variety of places while in India, still one time I drank water from a restaurant in Gangotri and by that night I was sick, and was mildly sick and weak with a protozoa infection for the next five weeks. Bad move. As I've said, I always buy bottled water and sometimes keep a

canteen with additional water in my shoulder bag. Whenever something goes wrong with my health during my travels in India, it's because I failed to follow these rules, unless I get a cold. It takes only one drop of bad water to cause stomach problems. You can increase the variety of foods you eat when at reputable vegetarian restaurants or at the *sattvic* ashramas and temples where they are strict about serving vegetarian foods.

Also, watch out for drinks that use ice, unless you are sure where the water for the ice comes from. You should eat only hot, cooked food or peeled fruits and vegetables. Do not eat cooked food from street vendors! And at bus or train stations, only eat fruits that can be peeled by you and certainly no salads. You never know where the water came from that they used to wash the salad.

Strictly following this simple advice will help a lot. You have to be in India a good while for your body to acclimatize, so to speak, to be able to drink water from various places, which you may not want to do anyway. When I first started going to India, I always lost weight. Now I'm so used to it that I may even gain weight. I love that Indian vegetarian food.

HEAT STROKE OR HEAT EXHAUSTION

This can happen more easily than you think. Make sure when you visit India that you keep your head covered while in the sun. Make sure you wear a hat or a cloth, or use an umbrella. Too much sun or heat in India

can kill you, or put you seriously out of action for days. If you start getting overly hot, tired, or dizzy while in the sun, take a break in the shade, and don't forget to drink plenty of water.

EXPECT PERSONAL CHANGES IN YOURSELF

There is no way to prepare for what India may do to you! It can be magic! You just have to be open to whatever may happen and go with the flow. This will be one of the most memorable and possibly most profound experiences in your life! Go for it!!!

WHAT IF TEMPLES DO NOT LET US IN?

I must say one thing regarding temples that are restrictive about who they let inside. First of all, I can understand why those who are disrespectful should not be allowed entrance. And there is certainly a history of the white Christian missionaries who came to India to preach and blaspheme against the “pagan gods.” But for those who are sincerely trying to understand Eastern philosophy and have respect and veneration while in the temple, I see no reason why they should not be allowed inside. Otherwise, the local priests are simply keeping the temples to themselves without any concern for the spiritual well-being of others. This is due to their callous blindness and a tendency toward exclusiveness. They do not see the soul that exists within everyone. All they can see is that this person is Indian or Hindu, and that person is white or a Westerner. This person can come in, and that person

must stay out. This is not proper. Spiritual understanding will not spread like that. They should be happy that people other than Indians are interested in their culture and philosophy, but if they don't want to assist in this exchange, then their selfishness and lack of concern will be all that is recognized. It will only limit the growth or future of their culture.

Maybe Westerners in general have engaged in what to the brahmana priests are very low activities, such as eating meat, or taking intoxicants, not bathing daily, etc. But God is God of everyone, the Supreme Pure, and, obviously, must be able to purify anyone who comes before Him. So any old brahmana who feels that Westerners will only disturb or spoil the atmosphere of the temple lacks real spiritual understanding. And who can say who is really worthy of entering a temple? While riding the trains I have seen Indian brahmanas eating eggs and smoking cigarettes. This kind of activity certainly does not give them the qualities that differentiate them from anyone else. It merely shows their hypocrisy. In fact, according to the orthodox view, once a brahmana eats such food, like eggs or meat, he immediately is considered to have lost his caste or *varna*. He can no longer be a brahmana. So how can they enter a temple to see the deities when other Westerners who may be following a more pure or virtuous lifestyle cannot go in? This is ludi-crous. I have seen many Westerners adopt a spiritual path that includes no meat-eating, no intoxication, no illicit sex, etc., habits that many Indians

as well as some brahmanas cannot give up. Yet they hold sway over their temples to exclude these sincere souls from entering. So this should be changed.

As far as we are concerned, if a temple does not let us in, we can understand their limited mentality and their prejudice against our skin color, and then simply move on to those temples that do let us in. And I have been to both. I have been rejected numerous times from being able to enter a temple in India, and I have also been graced many times

to enter a temple and to be able to have truly amazing experiences between me and the people there, or me and the deity, in which I was raised to a completely new and unique perception of our spiritual connection. There will be plenty of such opportunities if you are receptive to it. Just be ready for it.

SEEINGSPIRITUALINDIA (PART 1)

The Major Holy Places in East and Central India and Nepal

For most people who visit India, they will either arrive at one of a few ports of entry, such as New Delhi, Kolkata, or Mumbai. Since we will begin our journey of India in the East and Central part of India, New Delhi will be a good place to start our descriptions of what to see.

You may arrive in New Delhi late at night, as many people from the West often do. You will need to go through customs, pick up your luggage, change

some money into rupees at a bank desk within the airport, and then go to your hotel. I strongly suggest changing some of your money into rupees before you leave the airport simply because it will be easier for you and you will be less likely to be cheated in common transactions where you need to calculate the difference in currencies. State Bank of India, one of the most common, and another bank or two will have desks across from the luggage claim at the airport. Once you pick up your luggage, it takes little time to go over to change some money. I often change about \$200 to \$400 into rupees to get me started. I also change my dollar currency before starting to change my traveler's checks. The checks can always be changed later, and if they are stolen you can replace them. But I change my dollar currency first because if they are stolen, you are simply out of luck. However, if you are in small towns and need to change money, sometimes these small towns do not change checks, or are particular about which ones they do change. So without some currency, you may find yourself in difficulty at times when you are in a rural area and are running low of money.

After that you need to find a hotel, and there are desks that will help you do that with phones to call certain hotels. I never do that because often they are misleading and will try to direct you somewhere that you may not want to go because they are getting a commission from certain hotels that they recommend you to use. These days I make reservations with a guesthouse or hotel that I know since many hotels are often booked up by the time I can reach them. Otherwise, I simply go to find a hotel in the Paharganj area. This is right across from the train station. There are lots of hotels in this area and they are the least expensive in town. Unfortunately, all hotels have gone way up in costs over the last several years, and the Paharganj area still offers the best values in town, although some of the hotels do not have the best of facilities. Besides, when we are ready to start our journey, the train station is not far away, which is a convenience by itself.

The next thing to know is that the best taxi service to use is the prepaid taxi just outside the door of the airport, as you enter the parking area. If you book a prepaid taxi inside the airport, and they will be hawking you to do so as you walk past their desks, the prices are higher. So wait until you exit the door of the airport and the last prepaid taxi desk

will be on your right. Prepaid means you pay for it before you leave and there is no further question about how much it will cost. Just go up to the window and book a taxi to wherever you want to go, and name your hotel that you are interested in, and they will take you to a taxi and drive you there. If you are interested in a hotel that you find is booked full, the taxi driver will know of others to take you to. It is not difficult. And the prepaid drivers are often the most honest as opposed to those who are not prepaid. But don't let them take you to a Government Tourist Office. This is often merely a regular tourist agent that they may be working with to get you to book a tour package to some-place.

Once you settle in somewhere, and if you plan to follow our tour of East and Central India, then get ready to visit many of the various temples, holy places, and sacred towns that India is know for, some of which are considered by several religions to be the most holy in all of India, if not the world.

NEW DELHI

Unless I have to be at a certain place at a certain time, I stay in Delhi for a day or two just to get used to being back in India, and to pick up whatever else I may need for my travels. Delhi is often the starting point for wherever else you may want to go.

When you have decided on where your next destination will be, you can walk to the train station and go to the Foreigner's Office up on the second floor. This is quite helpful and they can book most of the

tickets you may be interested in purchasing. They also accept foreign currency for payments, and you can buy the Indrail Passes here in foreign currency. The Indrail pass used to be a great bargain, but over the years they have raised the prices on them to such a degree that they are no longer the best way to go. They are way too expensive. So now I buy train tickets only as I need to.

In the meantime, Delhi is a great place to get your first taste of India if you have not already been here. New Delhi, a city of 13 million at the time of this writing, is not nec-

essarily a place of pilgrimage, but an innumerable number of people from all walks of life, holy and otherwise, come through this city. New Delhi is also a city that shows how much India has changed through the years, and is perhaps as modern as most any part of India we will find. New Delhi is where we can get most of whatever we need for continuing our travels. There are plenty of tour offices, banks, airline companies, and shops of all kinds for most anything we'll need, including bookstores where we can get additional information on places to see, or photo books on places we have visited to take home. And if you are looking for souvenirs, shops around Connaught Place have art work, sculptures, deities, religious items, carved wood figures, jewelry, textiles, etc., from all over India, Nepal, and Tibet. And there is a great deal one can learn about India and its culture just by investigating the many interesting places within the Delhi area. So while we are here, we can spend a few days seeing the sights before continuing our journey through another part of India, or before taking our flight back to our home country if we are finishing a tour.

New Delhi has much history connected with it that goes back 5000 years to the time when the Pandavas, as

related in the *Mahabharata*, founded Indraprastha along the Yamuna. The ruins in the area of the Purana Qila are said to be all that remains of the ancient city of Indraprastha. This is surrounded by massive stone walls, entered through three gateways. The fort we see today at Purana Qila is said to have been built by Sher Shah, an Afghan ruler who held sway over Delhi for a time (1538-45) before the Moghul Humayan took control again. A small archeological museum exists inside the main gate. It is also interesting to note that the small octagonal tower, the Sher Mandal, made of red sandstone, was where Humayun slipped from the staircase while descending them and later died from his injuries. He had been using the tower as a library. Nearby is the Qila-i-Kuhran Mosque.

Several other locations also have ruins where different phases of the city's development took place. But aside from ruins, there are many monuments and places of interest that are worth a visit for tourists and pilgrims alike, depending on your own special concerns. New Delhi has something for everyone.

Most of the monuments in the area, however, have an Islamic link. It was the last great empire that held sway over the city before the British rule. There is, of course, the Red Fort along the Yamuna at the end of Chandni Chowk Road. It is said to have been built by Shah Jahan and completed in 1648. However, there is evidence that shows that it was a

pre-existing building merely captured by Shah Jahan. It is a massive structure and inside is an assortment of interesting and decorated buildings. There are pools, fountains, meeting halls, rooms for infantry, courtyards, and inlay work on ornate columns that indicate how opulent was the lifestyle of the ruler when it was built. You can pick up a guidebook on the place when you visit that will explain each building.

Not far from the Red Fort is the Jami Masjid mosque, also said to have been built by Shah Jahan, completed in 1658. On what grounds this is established may be questioned because here again there is evidence that has revealed that it was a pre-existing temple building before Shah Jahan ever invaded the area. For example, Tamerlain (Taimurlang), one of Shah Jahan's ancestors 10 generations prior to him (about 230 years), gives his

own testimony that the Jama Masjid mosque was previously a Hindu temple. He relates that in his memories entitled *Malfuzat-i-Timuri* wherein he describes the take over of Delhi and how many of the resisting Hindus assembled in the Masjid-i-Jami (meaning the Chief Temple) of Old Delhi prepared to defend themselves. Thus, the Jama Masjid had to have been a Vedic temple prior to its Muslim takeover.

As of now, it is the largest mosque in India with a capacity of 25,000. You can go in with a camera and look around. For a fee, climb one of the minarets that stand 40 meters high. This gives a good view over the old part of Delhi. This place can be quite busy at times, especially during Muslim holy days.

Not far from the mosque along the Yamuna River is Raj Ghat park where Mahatma Gandhi, Jawaharlal Nehru, Indira Gandhi, and, more recently, Rajiv Gandhi were cremated. People still go there out of respect to such people.

Just south of Purana Qila is one of a number of Muslim tombs in the New Delhi area. This one is the tomb of Humayun, the second Moghul emperor, said to have been built in the 16th century by his wife, Haji Begum. It has lovely architecture with a domed building in the middle of a large garden,

entered through large gates, one on each side in the walls that surround it. The building is another that could have been a pre-existing Vedic Lakshmi temple before the Muslims arrived. The style of the building, with the bastions, numerous gateways, surrounding annexes, guest houses, guard rooms and walls all point to a typical Vedic temple structure. There is even a Shakti Chakra, and overlapping triangles that adorn its top facade. Humayun is not even buried there. Abul Fazal says Humayun is buried in Sirhind while Farishta says he is buried in Agra. There are only a couple side rooms which have a few cenotaphs. And for that the whole structure is designated as a Muslim tomb.

Furthermore, French writer G. Le Bon has published in his book, *The World of Ancient India*, a photo of marble footprints that were found in the building. He describes them as the footprints of Lord Vishnu. This is also very typical of a Vedic temple, to have the footprints of the main Divinity of the shrine. In this case it is the husband of Lakshmi, Lord Vishnu. So it has all the elements of a temple, except for the added Muslim graves that are there now.

Across the road from Humayun's Tomb is the tomb of the Muslim saint Nizam-ud-din who died in 1325, along with a few other graves, such as that of the Urdu poet Mirza Ghalib. If you look at all the elements, you will notice that the Nizam-ud-din is also Vedic in design. The saffron colored tall archway under the tree at the left hand top is

evidence of the Vedic origin of the site. The whole area, under Muslim occupation for the last few centuries, has a magnificent spacious stepped well which is a typical Hindu feature. The so-called Amir Khusro tomb with a white dome is part of that great Vedic temple complex. The lotus-petal border of the terrace and the lotus cap above the dome are strictly Vedic features.

The Nizam-ud-din complex contains Muslim graves because the area, being a Vedic temple complex, came under repeated Muslim attacks with carnage every time. Muslims would station themselves in captured Vedic ruins and lay claim to it by burying their dead leaders in such buildings and say it was Muslim property or Muslim constructed.

Since Islam existed only from 622 CE, most Muslims in the area are the descendants of Hindu ancestors who were captured and forcibly converted to Islam.

Heading west from here we find the Lodi tombs, containing graves of some Lodi and Sayyid rulers. These are also interesting domed buildings that have been made into a pleasant park, but it does not take long to look them over. Though they try to maintain the serenity of the place, it is somewhat small and crowds can often gather here on Sun-days.

Farther southwest of the Lodi tombs is the tomb of Safdarjang, said to have been built in 1754 by his son who was the Nawab of Oudh. However, again it has all the elements of a pre-existing Vedic temple before the Muslims came to capture the building and make it into one of their mausoleums. Any visitor can see the typical Vedic design of the four towers, one in each corner of the complex (usually held for different deities that are viewed before going into the main sanctum), the walls of which are inlaid with marble, with a main shrine in the middle. If the evidence regarding this place is true, then it is originally another Hindu building. The point to consider is that there were two mounds of loose red-brick powder which would get blown

away and which the archeology department would need to keep replacing fraudulently to maintain the pretense of the graves. The other mound is supposed to be Safdarjang's wife, but which wife is hard to say since he had a full harem. There are an additional two mounds in the basement but only one unlabeled cenotaph on the first floor. It is also known that Safdarjang was buried at Paparghat in Uttar Pradesh. Therefore, the tomb in the building at Delhi may not be real and only an attempt to give the Muslim claim some credibility.

Farther south, 15 km from New Delhi, is the Qutab Minar tower, 73 meters tall, that represents the Muslim victory over the last Hindu kingdom in the area. Most history books on this place say that the construction began in 1193 by Qutab-ud-din and was completed a few centuries later. Near the base of the tower is the first mosque built in India, the Quwwat-ul-Islam, or "Might of Islam" mosque. It is said that it was made on the foundation of a Hindu temple and constructed of material and parts gathered by destroying 27 other "idolatrous temples." If you understand architectural designs, you will recognize Hindu and Jain elements within the structure of the mosque. There is even a seven-meter tall iron pillar standing in the complex, known for not having rusted after 2000 years of being exposed to the elements, and for being a Garuda *stambha* taken from an ancient Vishnu temple.

One of the reasons why the mysterious iron pillar has not rusted for so many years

is that it has been discovered that it was made with high levels of phosphorous in the 99.2 per cent pure wrought iron used to build the structure. Some feel that it was also not cast iron, but was constructed by a welding process. In either case, this shows the expertise of metallurgy that had been reached during the reign of King Chandra II, Vikramaditya of the Gupta dynasty, when the pillar is said to have been built. However, one of the legends behind the pillar is that the mighty Bhima, one of the five Pandava brothers in the *Mahabharata*, lifted the pillar in his right hand and impaled it into the ground. It is also said that an image of Vishnu surrounded the pillar, which was probably removed by the invading Muslims who left the pillar in place.

The Qutab Minar tower is also known to have been a pre-existing Vedic temple dedicated to the study of the planets. Different people suggest a variety of theories about its origin. Such theories range from it being built by Kutubuddin Aibak, the Muslim slave ruler who controlled Delhi from 1206 to 1210. Or it was built by his son-in-law and successor Iltmash. Or it may have been built or partly constructed by Allauddin Khilji. Feroz Shah may also have helped build it.

Mr. PN Oak gives some hints to the background of this building on page 30 in his book *Some Blunders of Indian Historical Research*: “The township adjoining the Kutub Minar is known as Mehrauli. That is a Sanskrit word *Mihira-awali*. It signifies the town-ship where the well-known astronomer Mihira of Vikramaditya's court lived along with his helpers, mathematicians and technicians. They used the so-called Kutub tower as an observation post for astronomical study. Around the tower were pavilions dedicated to the 27 constellations of the Hindu Zodiac.

“Kutubuddin has left us an inscription that he destroyed these pavilions. But he has not said that he raised any tower. The ravaged temple

was renamed as Kuwat-ul-Islam mosque.

“Stones dislodged from the so-called Kutub Minar have Hindu images on one side with Arabic lettering on the other. Those stones have now been removed to the Museum. They clearly show that Muslim invaders used to remove the stone-dressing of Hindu buildings, turn the stones inside out to hide the image facial and inscribe Arabic lettering on the new frontage.”

On page 291 of the same book he goes on to explain that, “Even the Arabic term Kutub Minar signifies an astronomical tower. Kutub and Kutubuddin was a subsequent unwitting mix-up. Around the tower were 27 constellation temples which Kutubuddin's inscription vaunts to have destroyed. The tower too has 27 flutings. Near the first storey ceiling are 27 holes—one in each is likely. True to the significance of the term Kutub, this tower's entrance faces due north.”

On page 538 of *World Vedic Heritage*, Mr. Oak describes a little about the way the temple used to be. He explains that underneath (the tower) lay a giant statue of Lord Vishnu reclining on Seshanaga. At the top of the tower on the seventh storey was an image of Lord Brahma sitting on a lotus flower seat. But the Muslims destroyed both of those images.

The mosque at the base of the Kutub Minar, the Quwat-ul-Islam, is also said to be the very first mosque in India, built with the remains of numerous destroyed

Hindu temples. However, the ornately carved columns provide proof that this was once a Hindu temple. Besides, if the tower was a Hindu observatory, it is in line with tradition that there would be a Hindu temple nearby and other shrines for the nine planets.

This is confirmed by Sir Sayyas Ahmad, father of the Muslim League and a founder of the Aligarh Muslim University. He has said, "The current tradition which ascribes the Minar and the adjoining temple to the Hindu period appears to be correct."

In this way, Hindus have been robbed not only of credit for the architectural structures that they had made, but also for much else that is good and artistic, including music, poetry, literature, styles of painting, color decoration, gardens, fountains, pottery,

porcelain, carvings, etc., even when found in India.

Thus, the glories of the original Vedic culture has been humiliated and made to appear small and puny by these outside forces. Or that anything really good in India was brought in by someone else. Thus, it is time for people to realize the immense contribution that the Vedic culture and the ancient people of India have given to the world. Furthermore, Muslim inscriptions on such Indian buildings, mosques, or tombs, should not necessarily be mistaken to signify the original builder, but only the captor, occupier, or usurper. Even Muslim chronicles may mention the building of such things as canals, giving themselves the credit, when actually the canals were already there.

To visit a few of the more modern buildings, another interesting place in the southern part of Delhi is the Lotus temple, which belongs to the B'hai religion. The architecture is totally unique in that it is built to resemble a huge lotus blossom. The B'hai religion is an offshoot of Islam, but they are very open and respectful of all faiths. As with any B'hai temple, anyone can come in to see it or use it for prayer. But this place does not remain very quiet because of the hundreds of people who flow through it. Most of them come simply to see the place. So if you would like to

visit it, you must be prepared for the occasional long lines of people who are waiting to get in.

Not far from the Lotus temple is the beautiful “Glory of India” temple, one of Iskcon's Sri Sri Radha-Krishna Mandirs. This is a new and interesting temple, with a wonderful temple room with beautiful deities of Gaura-Nitai, Radha-Parthasarathy, and Sita-Rama-Lakshmana and Hanuman. There are also popular diorama exhibits and museum, giftshops, and a lovely vegetarian restaurant. Many people visit this temple, especially on weekends and weekday evenings. So it is worth the time.

Back in the city there are some fine museums, such as the National Museum on Jan-path Road, which I personally feel is one of the best in India. It has some very good exhibits of paintings, costumes, jewelry, ancient culture, sculptures of wood, bronze, terra cotta images, and many deities, etc.

There is the Nehru Museum on Teen Murti Rd., which was Nehru's residence turned into a museum if you are interested in his life. Not far away is also a Rail Transport Museum if, after riding the trains all over the country, you are interested in India's old trains. There is also a crafts museum on Mathura Road at the exhibition grounds that shows traditional arts and crafts of India. A doll museum is on Bahadur Shah Zafar Marg with over 6000 dolls from all over the world.

Not far from Connaught Place is a Hanuman temple with a variety of deities and wor-ship that can be done, and a small Shiva-Parvati temple, both of which are regularly vis-ited by local people. They often stop on their way to or from work to pay homage or say prayers.

A little walk away is the Jantar Mantar, one of Jai Singh II's unusual but very interest-ing observatories. A larger one is found in Jaipur. Though the instruments look peculiar, they are quite accurate in predicting eclipses and plotting the course of stars.

The one thing to understand about such sites as Humayan's tomb, the Kutab Minar, and now the Jantar Mantar and others, is that there is an entrance fee. It used to be the same price for everyone. But the Indian government has decided that foreigners can

afford to pay more. So the Indian nationals can pay 5 or 10 rupees for some of these places, while the Western foreigners can \$5 or \$10. Some of these places may be worth it, but others are definitely not worth seeing for that amount of money. You can decide what is right for you.

Walking west on Ashoka Road we will find an important Sikh temple which is very active. There are several Sikh temples in the Delhi area, but this one is called Gurudwara Bangla Sahib. It is named after the bungalow of King Jai Singh where the Eighth Sikh Guru, Harkrishan Ji, stayed during his visit to Delhi. It is said that, in his concern for the sufferings of common people, he put his feet in a water reservoir and then offered the sacred water to the sick and ailing who got cured of their grief and sorrows. Even today devotees visit the temple and drink the water that is served in a special area just outside the temple. Many Sikhs stop by in the morning and evening to listen to recitations of their holy scripture, the *Granth*, in the temple or over the loudspeakers. The Sikhs are very nice to everyone here, and you can go in, providing you leave your shoes at the stall and wear a cover on your head. There is also a guest office that may be open to help explain things to you. In the

morning they distribute delicious halava near the temple exit door.

Farther west on Ashoka Road we find the large and beautiful Lakshmi-Narayan temple on Mandir Marg. There are some lovely deities of Sri Sri Lakshmi-Narayan (Vishnu), as well as Shiva, Ganesh, and others, with a side temple to Buddha. It is another temple built by the Birla family in 1938 and anyone is allowed in. It is definitely worth a visit. Before the threats of terrorists, you used to be able to photograph the temple and deities, but now that has changed and they have been very strict about no photography.

For Jains there is the Lal Mandir on Chandni Chowk across from the Red Fort. It is a small temple but has a very ornate interior and altars with images of their *tirthankaras*. At this temple they take care of many sick birds that are brought to them. But they have received some criticism for not giving more help to the local needy people.

Farther down Chandni Chowk is the Gauri-Shankara temple dedicated to Shiva, and there are altars with a variety of Vedic gods and goddesses as well as Lakshmi and Vishnu. Though this temple does not have a fancy exterior, it is very busy inside with people continually coming and going. Not far from here is another Sikh temple built where the ninth Sikh guru, Tegh Bahadur, was martyred by orders of the fanatic Muslim Aurangzeb because of not adopting to Islam.

Another lovely new site in Delhi is the pink sandstone and white marble

temple complex of the Swaminarayan sect (BAPS), called Akshardham. It took 11,000 craftsmen and volunteers five years to complete this huge \$44 million project and temple for a grand opening on November 6, 2005. It is located on 105 acres near the banks of the Yamuna River. The temple complex itself covers about 30 acres. It has a center on Indian culture, exhibition on the origins and philosophy of the Swaminarayan sect, an IMAX theatre, gift and book shop, theme gardens, along with 120 ornate pillars and 1200 images of the Vedic gods and goddesses.

What I have given here is just a short description of the major points of interest in New Delhi. A variety of other sites and facilities can also be seen here. Not all of them may

be for you, and certainly not all of them may be for those with spiritual interests, so you can take your pick. But there is much that New Delhi can reveal in regards to the history, culture, and spiritual practices of India. So it is worth spending a few days here. Unfortunately, it has become one of the most polluted cities in the world. If you take a *ricksha* through the old section of town, the air can be so thick with exhaust fumes, dust, and so forth, sometimes you'll hardly be able to breathe. The outskirts of the city are not so bad, but in the summer when it is hot and there is hardly a breeze, it can be horrendous no matter where you go. So be prepared to be tolerant of this factor.

MATHURA

As we begin our tour of the holy places of East and Central India, the first major holy place to see is only a short three hour ride by train or bus ride south from Delhi. Now that they have built a nice highway through the area, the road is much faster than it used to be. Vraja, which has a perimeter of 168 miles and is composed of many villages and towns, is considered nondiferent from the holy places of Mayapur (Navadvipa), Jagan-natha Puri, and Dwaraka. The same spiritual nature is manifest in all of

these places. But Vraja is considered the holiest of all holy *dhams*. In many places in the *shastra* are descriptions of the glories of Mathura and Vrindavan. The glories of Mathura are elaborately explained in the *Varaha Purana*, chapters 152 through 180. One verse states: “A moment in Mathura is worth a thousand years spent in Kashi (Varanasi).” And simply by bathing in the Yamuna River in Mathura one can be freed from all sins. Residing here for only a few weeks qualifies one for liberation from material existence. And each step taken in Mathura is equal to visiting a holy place elsewhere. It is explained that those who die here attain Vishnu-loka, the abode of Lord Vishnu in the spiritual sky of Vaikuntha, and do not take birth again.

The descriptions of the glories of Vrajamandala go on and on, but they are known only to a few rare souls in this world. Only the most fortunate get to hear about it, what to speak of getting the opportunity to visit this holy place. And since it is only a few hours away from Delhi, anyone who is spiritual inclined must visit this sacred place.

Many holy men can be seen visiting the temples, walking in the streets, singing or chanting as they go. Though they may seem destitute, they are often very jolly because of their spiritual wisdom and freedom from materialistic problems. Here the holy men and saintly women enter into a higher reality that makes their bodily condition less significant. Many *bhaktas*, sages, and

mystics have experienced unimaginable levels of spiritual ecstasy here, though superficially the area may look like any other part of India where people are engaged in the struggle to survive. But as you look deeper, if you are capable of it, you will find quite another aspect of Vrajamandala that draws pilgrims by the thou-sands from all over India.

Basically, Vraja is the land of Krishna. If you really want to understand the pastimes of Krishna, you have to know Vraja. And if you want to know the significance of Vraja, you have to understand Krishna's pastimes. Krishna was born in Mathura 5,000 years ago but lived in Gokula for three years, then moved to Chatikara and Vrindavan for three years,

then lived in Nandagram for three years, and from age 10 to 28 He lived in Mathura. After this He moved to the western coast of India where He lived in Dwaraka for over 96 years. Thus, He stayed in this world for 125 years, but some of His sweetest and most attractive pastimes were performed in Vraja. To fully explain these pastimes and where they took place in this present volume is impossible, unless we wanted to greatly extend the length of this book. There are other books that you can acquire that will explain these pastimes much more fully. But there are some significant sites and temples that I'll try to briefly describe so you can visit and understand their significance. We will start our tour at Mathura since that is usually where we get off the train or bus.

Mathura is the largest city in Vraja with around 325,000 residents. It is a very busy, noisy, and dusty town with a large railroad junction. Nonetheless, it is an important town for pilgrims. Besides being the birthplace of Lord Krishna, Srila Vyasadeva also took birth here at Krishna Ganga Tirtha on the banks of the Yamuna, where there is a small temple to Ganga Devi and many Shiva *lingas*. It was also at Ambarish-tila where the great devo-tee King Ambarish fasted while waiting for the sage Durvasa Muni to return from being chased by Lord Vishnu's chakra, as

described in the *Bhagavata Purana*. Not far from Krishna Ganga Tirtha is Vishrama Ghat, the best known of all the bathing ghats on the Yamuna in Mathura. Anyone can direct you to it. It was here that Lord Varaha rested after saving the earth from Hiranyaksha and spoke the *Varaha Purana*. Lord Krishna also bathed and rested here after killing Kamsa, the demoniac king. And Sri Chaitanya also bathed here while visiting Mathura. So many pilgrims come here to perform various rituals and take a purifying bath. You can also watch the aratika to the Yamuna River that takes place every evening around seven PM.

The most important temple in Mathura is the beautiful Keshava temple that represents the place where Krishna was born. It stands next to a mosque that the fanatic Muslim Aurangzeb built where the original Keshava temple stood before he tore it down in 1669. Nowadays it is all fenced in and you have to go through security gates to enter the temple. The present temple has lovely Radha-Keshava deities and paintings of Krishna's pastimes cover the walls and ceiling of the large interior. It is said that simply by seeing this deity of Keshava, within a second a person is relieved of the sins of one's past seven births and will not take birth again. You can also enter the mosque building to see where the original Krishna Janmasthan temple stood. There is a nice little altar there now with Krishna deities. The real spot where Krishna is said to have been born is a few blocks away, represented by a very small temple building, past the

Potra Kund. The Potra Kund is said to be the location where Mother Yasoda would wash Krishna's baby clothes. Then down a side street is the place where King Kamsa's prison was located in which Lord Krishna first appeared. The building is not very well kept because it is located on property owned by Muslims. But this may change in the future.

Other important temples in Mathura include the Dwarakadish Mandira which is not too far from Vishram Ghat. It has a small, beautiful black deity of a four-handed Dwar-akadish, similar to the deity in the huge temple at Dwaraka. This temple is quite popular and many people crowd to see the *arati* ceremonies. Nearby is a temple of white Sweta-Varaha, and another of Adi-Varaha which was supposed to have once been Lord

Indra's deity in Swarga, his heavenly abode. The deity was later taken by Ravana to Sri Lanka and then to Ayodhya by Lord Ramachandra when Rama defeated Ravana. Lord Ramachandra gave it to His brother Satrugna who brought it to Mathura. This story is more fully explained in Chapter 163 of the *Varaha Purana*.

Downstream from Vishrama Ghat is Prayaga Ghat where the ancient temple of Veni Madhava is located. It is said that by bathing here one gets the benefit of bathing at the *sangam* (where the three rivers of the Ganga, Yamuna, and underground Sarasvati meet) in Prayaga (Allahabad). A little farther is Bengali Ghat where Vasudeva is said to have crossed the river when taking baby Krishna in his arms from Kamsa's prison to Mahavana after His birth. Next there is Dhruva Ghat where there is a temple on a mound called Dhruva Tila which marks the spot where Dhruva performed austerities to get the *dars-hana* of Lord Narayana, as described in *Srimad-Bhagavatam*.

Across the river from Vishrama Ghat, about 200 metres from the river, is the small vil-lage of Isapur. Here you will find a temple with an image of Durvasa Muni which marks where the great mystic

performed many austerities and meditated during Satya-yuga.

Mathura's most popular Shiva temple is the Rangeshwara Mandira, one kilometer south of Vishrama Ghat. This is one of four main Shiva temples of the city, which includes Bhuteshwara to the west near Krishna Janmasthan, Pipaleshwara in the east near Vishrama Ghat, and Gokarneshwara in the north. Near the Rangeshwara Mandir is the Keshava temple of the Gaudiya Math where Srila AC Bhaktivedanta Swami took sann-yasa, the renounced order of life. The temple has beautiful deities of Radha-Keshava and Sri Chaitanya.

During the afternoon when the temples are closed you can visit the Government Archeological Museum. It has a good collection of Hindu, Jain, and Buddhist sculptures and art work. Mathura was a major Buddhist center with as many as 20 monasteries when the city was visited by Fa Hian around 401 CE and Hiuen Tsang in 634. But things drastically changed for Hindus and Buddhists alike when the Muslim invaders, like Mah-mud of Ghazni, arrived in 1017. After that Buddhism practically disappeared from Mathura.

Another place open all day is Ranga Bhumi, the area which was the wrestling arena of King Kamsa located across from the Main Post Office. On a hill, Kamsa-tila, is where Krishna killed the demoniac Kamsa, and just beyond it is where Krishna crowned Ugra-sena as King of Mathura.

GOKULA

Six kilometers south of Mathura is the small town of Gokula next to the Yamuna River where Krishna lived during part of His childhood. There are several temples here, such as the Gokulnathji Mandir and the temple in the reconstructed fort, Nanda Qila, of Krishna's father, Nanda Maharaja. Across from the temple are diorama displays of Krishna's Gokula pastimes. These temples are interesting to visit, but the priests often act like they simply want to make a business of doing special *pujas* for you and then charge you high prices for them, like 125, 250, 501, or 1001 rupees. So if you do not want this,

be sure to tell them you simply came for *darshan* and then leave a small donation you can afford. Nearby is also a shrine that is the entrance to an underground chamber, located down a few flights of stairs, that has the deity of Mayadevi, who appeared as Krishna's sis-ter. She appeared from Mother Yasoda but was put into the arms of Mother Devaki by Vasudeva, Krishna's father, to fool Kamsa into thinking that their seventh child was actu-ally a girl. King Kamsa was waiting for their seventh child to kill Him since he had heard that he would be killed by their seventh child, who would be Lord Krishna. However, when Kamsa learned that their seventh child was born, he went to the prison where he had kept them to see this child. But, instead of Lord Krishna being there, it was Mayadevi who rose up into the air and escaped his clutches. She warned him that the child he was looking for was born elsewhere, and then she disappeared.

Two kilometers south of Gokula is Mahavana where there is the Nanda Bhavan tem-ple on a small hill. Inside are large images of Nanda, Mother Yashoda, Balarama, and baby Krishna. The pillars are said to have come from the original palace of Maharaja Nanda. This is also near the *janma-bhumi* or appearance place of Lord Balarama. A short ride away is the Yamalarjuna

Bhanga, also called Ukal Bandan, where you can see an ancient grinding mortar said to be the one Mother Yashoda tied to baby Krishna in order to try and get Him to stay in one place. But He dragged it between two yamalarjuna trees and caused them to crash to the ground. When the trees fell, two demigods were freed who had been cursed to live as these trees for offending Narada Muni. However, Narada Muni had also blessed them to eventually be freed by Lord Krishna. Then the two demi-gods were allowed to return to heaven. The *Srimad-Bhagavatam* explains all of these pas-times.

A kilometer further south is Brahmanda Ghat, which is not only a beautiful and serene bathing spot on the Yamuna, but also where Krishna's mother suspected Him of eating dirt. When she looked in His mouth she saw the whole universe. This place is a quiet place much of the time, but when you go during the month of Kartika (Oct-Nov) when many people come to Vrindavana for pilgrimage, the place can be very crowded with busloads of people doing their sacred bath and getting *darshan* of the local Krishna deity.

A short ride further south is Chinta-garam Ghat. This is indeed a very quiet and lovely spot along the Yamuna. Only a few sages live here with their cows and a small temple with a few deities of Krishna and a Shiva *linga*. It is soothing under the tree and sitting in the sand. This is the place

where Mother Yasoda visited in order to sooth her mind after being confused by seeing the universe in her son's mouth. She could not fathom that such a sight could be seen in Krishna, so she had to come here to calm herself. So even today it is a nice and quiet place with the only sound coming from the wind and the birds in the trees.

Seven kilometers further south is the Dauji temple. Dauji is the deity of Lord Bal-arama that was originally installed 5,000 years ago by King Vajranabha, Krishna's great-grandson. In fact, he established a number of Krishna deities in the area. The present temple was built 200 years ago by Shyama Das of Delhi. Many people also attend this temple to get *darshan* of the single deity of 6 feet tall Lord Balarama. From the other

side of the temple you can see the diety of Revati, Lord Balarama's wife. Nearby is the Balabhadra Kund or Kshira (milk) Sagara (sea) where the deity of Lord Balarama had been hidden during the Moghul invasion. Near this kund is a temple to Harideva and in the bazaar is another temple to Banke Bihari.

VRINDAVANA

Back in Mathura we start toward Vrindavan and soon find the Gita Mandir, a very nice temple built by the Birla family. The temple has a very good standard of worship for the deities of Lakshmi-Narayana, as well as Sita-Rama. The central deity is of Lord Krishna explaining the *Bhagavad-gita* to Arjuna. In the courtyard is a column called Gita Stambha that has all the *Bhagavad-gita* verses engraved on it.

Twenty minutes away we find the Pagal Baba temple complex. It has residential facilities surrounding the courtyard, and a large temple with many dioramas of the different incarnations of Krishna on the bottom level. As you go to each higher floor there are altars with deities of Lakshmi-Narayana, Sita-Rama, Vamanadeva, etc. On the top floor you can look out and get a good view of the town of Vrindavan in the distance. Across the road nearby is a

path leading to Akrura Ghat, which used to be along the Yamuna River until the river changed its course, as it often does in this area. Akrura Ghat is where Akrura, Krishna's uncle, got to see Krishna and Balarama as Vishnu and Ananta lying on the surface of the Yamuna. Akrura had stopped there to chant the *gayatri* mantra while taking Krishna and Balarama to Mathura. What the vision signified was that Krishna never leaves Vrindavan, He eternally resides there, but Krishna's expansion as Vishnu was going to Mathura.

Now we continue to the most holy town of Vrindavan which has many temples to see. In fact, it is said that there are over 5,000 temples in this town, both large and small. Out of all of these, I will describe the most important. Vrindavan is not a place you go to and expect all its secrets to become easily revealed. It is said that you do not get to Vrindavan simply by purchasing a ticket. Vrindavan is not only a geographical place, but it is a state of spiritual consciousness, without which you will not comprehend the special nature of the place. Thus, as you become qualified through bhakti-yoga, and by receiving the blessings of the resident devotees, Vrindavan will gradually reveal itself to you. I have personally experienced this. Only after staying in Vrindavan for several weeks was I able to find and understand the meaning of certain places and temples that I had been looking for from the time I arrived. Slowly I began to have my own realizations about the spiritual characteristics of this holy town.

For me, Vrindavan is my favorite place in all of India. I love to walk around the village visiting the temples and holy places, seeing the beautiful deities, dealing with the friendly residents, and watching the pilgrims who also tour the temples. Of course, this does not mean that you should not be careful as in other places in India. There may still be plenty of ricksha drivers and store keepers who are too willing to raise the price on their services and merchandise when they see a foreigner. And some tourists are easy prey for such peo-ple. But after having done as much traveling as we have throughout the rest of India

(unless you have come straight to Vrindavan from Delhi upon your arrival in India), we will find that Vrindavan is a small and very sweet village that is easy to get to know.

The spiritual nature of this place can be very apparent if one is able to perceive it, and some people feel it right away. But there can be plenty of things that can hinder your absorption in such spiritual bliss. Things like mosquitoes, noisy monkeys that fight in the night that keep you from sleeping, incredibly hot summers, cold winter nights without central heat, and so on. For the average person it is not an easy place in which to live. That's why it is recommended to keep your visits in Vrindavan short so you do not lose respect for the place and consider it an ordinary, mundane town, and, thus, become critical and offensive. Such an attitude makes one lose all ability to enter into even the most basic level of Vrindavan's spiritual atmosphere. In the proper consciousness, one can perceive that everything about Vrindavan is spiritual.

Rupa Goswami explains in his book *Sri Upadesamrita* that Vrindavan is spiritually superior to Mathura because this is where Krishna's highly esoteric *rasa-lila* pastimes take place. Rupa Goswami was the top literary disciple of Sri Chaitanya Mahaprabhu and chief of the

Goswamis who lived in Vrindavan about 500 years ago. He wrote many books about the art of devotional service to Krishna and restored many of the holy places in Vraja, re-establishing its spiritual importance. The *rasa-lila* is the pinnacle of transcendental loving exchange between Krishna and His purest devotees, the *gopis* or cowheard girls, as explained in *Srimad-Bhagavatam*. The *rasa* dance is purely spiritual and not easily understood by mundane scholarly interpretations. If one is not a *bhakta* (devotee engaged in bhakti-yoga), one cannot comprehend such elevated love of God.

The *rasa* dance took place in the forest of Seva Kunj, which used to be a much bigger area than the small enclosed forest it is today. Nonetheless, it is considered the center of Vrindavan, and is where, according to *shastra* or the Vedic literature, the *rasa* dance takes place every night. In fact, it's said that Krishna never leaves Vrindavan; the spiritual pastimes are eternal. We will understand this more clearly as we visit a few of the temples and relate the pastimes connected with them. Just one thing about visiting Seva Kunj is watch out for the monkeys. There is quite a pack that lives there and they can be aggressive in ways such as stealing your glasses, which has happened often, or your camera, shoes, etc.

There are a number of important temples in this area. Just north of Seva Kunj is Imli Tala. Here we find a very old tamarind tree that has existed since the days of Krishna in the courtyard of a Radha-Krishna temple that was built by Bhakti Saranga Maharaja. Krishna used

to sit under this tree and His body would turn golden from ecstatic separation from His dearest devotee, Srimati Radharani. Five hundred years ago, Sri Chaitanya would sit under the tree and due to His love for Krishna His golden body would turn blackish.

Heading east we visit the Radha-Damodar Mandir. The original deities of Radha-Damodar were installed by Rupa Gosvami in 1542, but were later taken to Jaipur where they are now worshiped. The present deities are considered equal to the original. There is also a stone or *shila* from Govardhana Hill in the temple that has an actual foot-print of Krishna on it. Krishna personally appeared to Sanatana Gosvami to give him the *shila*. He told Sanatana that because he was having difficulty from old age he should stop

his daily circumambulation of Govardhana Hill and simply circumambulate the *shila*. The footprint became part of the stone when Krishna stood on it and caused the stone to melt from the sweet sound of His flute playing. Now pilgrims circumambulate the temple four times, which is equal to walking once around the 15 mile path of Govardhana Hill. You can ask the *pujari* (priest) at the temple for Giriraja *darshan* and for two rupees he will bring the Govardhana *shila* for you to see.

On the left side of the Radha-Damodar temple, through a doorway, are the *samadhi* tombs or representative tombs of Jiva Gosvami, Krsnadas Kaviraja Gosvami, Bhugarbha Gosvami, and a *puspa samadhi* (flower or representative *samadhi*) of Bhaktisiddhanta Gosvami. Through a door on the right side of the temple is the *samadhi* and *bhajan kutir* (small and private place for worship) of Rupa Gosvami. On the right side of the courtyard are the rooms where Srila AC Bhaktivedanta Swami Prabhupada lived for several years from 1959 to 1965 and wrote his commentary on the First Canto of *Srimad-Bhagavatam*, which he later brought to America.

Not far away is the Radha-Shyamasundara temple, which is one of the seven main temples of

Vrindavan and has some very beautiful deities. It was established by Shya-mananda Prabhu who was a disciple of Sri Chaitanya and a very elevated *bhakta*. In fact, one time he saw Srimati Radharani. He would regularly clean the little forest area of Nidhibana and happened to find an anklebell. He thought it must be Radharani's since he knew Krishna and Radha often spent Their evenings there. When Radharani discovered one of Her anklebells was missing, she sent Lalita to find it. At Nidhibana Lalita saw Shyamananda Prabhu and asked him if he had found an anklebell. He said he had and asked if it was hers. Lalita said it belonged to her sister and asked to have it. Shyamananda said he would not give it to her but only to her sister. Lalita insisted that he give it to her, and Shyamananda continued to refuse. So Lalita returned to Radharani and Radha decided to personally go for the anklebell Herself. Approaching Shyamananda, Radha asked for the anklebell and he was happy to give it to Her. Radha, being pleased with his service, revealed Her identity to him and by impressing Her anklebell into his forehead personally gave him a *tiloka* mark. Later, the other *bhaktas* criticized him for wearing a new style of *tiloka*. But that night Srimati Radharani appeared to Jiva Gosvami in a dream and told him that She was the one who gave Shyamananda the *tiloka* mark. Then all the devotees went to Shyamananda to ask for forgiveness and accepted that he actually saw Srimati Radharani. This is another story signifying that the eternal pastimes

of the spiri-tual realm are continually taking place in Vrindavan.

A little walk (half-block) from the Radha-Syamasundara temple is Loi Bazaar, one of the main shopping areas in the village. Here you can find all the necessities for living in Vridavana. There are shops of all kinds, for clothes, medicines, utensils, food, deities and worship paraphernalia. Walking eastward through the bazaar we next see the Shahji Mandir which was built in 1876 by Shah Kundan Lal of Lucknow. This is an attractive temple that has small Radha-Krishna deities, and shows how Shah Kundan Lal, a rich jeweler, appreciated service to Krishna in Vrindavan. To the left of the temple and down a lane is a small but pleasant Krishna temple of the famous poetess Mirabai.